RESPUBLIKASI MILLIY KITOB PALATASI
INV. №

Ўзбекистон — келажаги буюк давлат

ХАЛҚ СЎЗИ

1991 йил 1 январдан чиқа бошлаган

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ОЛИЙ МАЖЛИСИ ВА ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ВАЗИРЛАР МАҲКАМАСИНИНГ ГАЗЕТАСИ

2000 йил 27 июн сешанба

Сотувда эркин нархда
№ 122 (2419)

МАТБУОТ ВА ОММАВИЙ АХБОРОТ ВОСИТАЛАРИ ХОДИМЛАРИГА

Азиз дўстлар!

Авваламбор, барчангизни миллий матбуотимиз байрами билан чин қалбимдан самимий муборакбод этаман.

Бу кун нафақат журналистлар, матбаа ва радио-телевидение ходимлари, балки ҳаётимизда, эзгу мақсадлар йўлида эришаётган натижаларимизда матбуотнинг ўрни ва мавқеини эътироф этадиган ва қадрлайдиган ҳар бир юртдошимиз учун ҳам муҳимдир.

Оммавий ахборот воситалари жамиятимизда кечаётган ижтимоий-сиёсий, маънавий-руҳий ўзгаришлар, демократик тамойилларни шакллантиришдек улуғвор ишларнинг фаол иштирокчиси, одамларимизни эркин фикрлашга ўргатадиган ва маънавий уйғоқликка даъват этадиган доимий ҳамроҳимизга айланмоқда. Бунинг замирида, шубҳасиз, журналистларимизнинг ўз касбига меҳр ва садоқати, оғир ва сермашаққат меҳнати мужассам.

Бугунги таҳликали замонда ҳар қайси онгли инсон, ёши, касби-кори, лавозимидан қатъи назар, ўзига руҳан яқин, қувончу ташвишлари, дарду ғамига шерик бўладиган бир суҳбатдош излайди. Менинг назаримда, матбуотни ана шундай суҳбатдошга қиёслаш мумкин. Айни вақтда шуни яхши англаб олиш зарурки, бизнинг нозиктаъб, кўпни кўрган, доно халқимизга муносиб суҳбатдош бўлиш осон иш эмас. Бу барчамиз, авваламбор, матбуот заҳматкашлари учун энг муҳим ва долзарб вазифа бўлиши керак.

Инсоният янги аср бўсағасида турган бугунги кунда ҳаётнинг ўзи сиз, оммавий ахборот воситалари ходимлари олдига эл-юртимиз тинчлиги ва хавфсизлиги, Ватанимиз равнақи ва фарзандларимиз камолоти каби буюк вазифаларни қўймоқда. Дунё ахборот оламида глобаллашув жараёнлари кучайиб бораётган ҳозирги шароитда миллий матбуотимиз янада фаол бўлиши, халқимизни турли ғоявий таҳдидлардан, миллий тафаккур тарзимизга ёт ақидалардан ҳимоя қилиши, жамиятимиз миллий истиқлол мафкурасининг шаклланишида алоҳида ўрин тутиши, маънавий ҳаётимизнинг ва муқаддас қадриятларимизнинг мустаҳкам ҳимоячисига айланиши лозим.

Сизларни касб байрамингиз билан яна бир бор қутлар эканман, барчангизга сиҳат-саломатлик, ғайрат-шижоат, хонадонларингизга тинчлик-омонлик тилайман.

Ҳаққоний сўз, теран тафаккур ва илҳом доимо ҳамроҳингиз бўлсин.

Ислом КАРИМОВ,
Ўзбекистон Республикаси Президенти.

Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг

ҚАРОРИ

Импорт истеъмол товарлари олиб келиш ва сотишни такомиллаштириш чора-тадбирлари тўғрисида

Импорт истеъмол товарлари сотишни тартибга солиш, савдонинг ташкилий шаклларини ривожлантириш ва мустаҳкамлаш, аҳолининг харид қобилиятини ошириш, истеъмол товарларига нарх белгилаш тизимини такомиллаштириш ва нархларнинг сунъий равишда оширилишига йўл қўймаслик мақсадида Вазирлар Маҳкамаси ҚАРОР ҚИЛАДИ:

1. Белгилансинки, 2000 йил 1 июлдан бошлаб:

савдо корхоналари ялпи даромад солиғини даромадлилик даражасига боғлиқ равишда табақалаштирилган ставкалар бўйича иловага мувофиқ тўлайдилар. Бунда ялпи даромад солиғини ҳисоблаб чиқиш ва тўлаш ҳар ойда, ўсиб борувчи якун бўйича амалга оширилади;

ўсимлик мойи, мол ёғи, қанд-шакар ва чой Ўзбекистон Республикаси божхона ҳудудига олиб кирилганда акциз солиғи тўлашдан озод қилинади.

2. Ўзбекистон Республикаси Марказий банкининг лицензияларига эга бўлган истеъмол товарларини импорт қилувчи корхоналардан хорижий валюта харид қилинганлиги, шунингдек, алмаштириш пунктларида хорижий валюта харид қилинганлиги учун 5 фоиз миқдорида йиғим ундириш 2000 йил 1 июлдан бошлаб бекор қилинсин.

3. Ўзбекистон Республикаси Давлат солиқ қўмитаси ва Молия вазирлиги ҳузуридаги Монополиядан чиқариш ва рақобатни ривожлантириш қўмитаси:

савдо корхоналари томонидан ялпи даромадга солиқ солишнинг белгиланган тартибига риоя қилиниши устидан қатъий назоратни таъминласинлар, бунда қонунни бузувчиларга нисбатан амалдаги қонун ҳужжатларига мувофиқ молиявий жазолар қўлласинлар;

2000 йил 1 июлгача импорт қилинадиган истеъмол товарлари нархлари устидан мониторинг олиб бориш бўйича махсус ишчи гуруҳ ташкил этсинлар, унга нархлар даражасига таъсир кўрсатувчи омилларни ўрганиб чиқиш ва истеъмол товарларига нарх белгилаш механизмини такомиллаштиришга доир таклифлар тайёрлашни юкласинлар.

4. Ўзбекистон Республикаси Молия вазирлиги Давлат солиқ қўмитаси билан биргаликда ўн кун муддатда Савдо корхоналарининг ялпи даромад солиғини ҳисоблаб чиқиш ва тўлаш тартибига мазкур қарордан келиб чиқувчи ўзгартиришларни белгиланган тартибда киритсин, бунда, шунингдек, савдо майдонлари ижарага олинганлиги учун савдо корхоналари даромадларига солиқ солиш бўйича имтиёзларни назарда тутсин.

5. Белгилансинки, 2000 йил 1 июлдан бошлаб жисмоний шахслар (ўзлари қатнаб олиб келадиганлар) томонидан республика ҳудудига тижорат фаолияти учун мўлжаллаб олиб келинаётган товарлардан йиғим амалдаги ставка бўйича божсиз олиб киришнинг чекланган нормалари қўлланилмаган ҳолда ундирилади.

Жисмоний шахслар томонидан республика ҳудудига тижорат фаолияти учун мўлжалланмасдан олиб кирилаётган товарлардан йиғим ундиришнинг Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг "Импортни тарифлар билан бошқариш чора-тадбирлари тўғрисида" 1998 йил 24 февралдаги 80-сон қарори билан белгиланган амалдаги тартиби сақлаб қолинсин.

6. Қорақалпоғистон Республикаси Вазирлар Кенгаши, вилоятлар ва Тошкент шаҳар ҳокимликлари 2000 йил 1 июлдан бошлаб буюм бозорларида савдо жойи ижарага олинганлиги учун тўловнинг амалдаги ставкаларини 1,5 баравар оширсинлар.

7. Тошкент шаҳар ҳокимлигининг жисмоний шахслар томонидан олиб келинаётган импорт истеъмол товарларини майда улгуржи ва чакана сотиш бўйича савдо маркази ташкил этиш ва уни "Чорсу" универмаги томонидан фойдаланилаётган бинога жойлаштириш тўғрисидаги таклифи қабул қилинсин.

Тошкент шаҳар ҳокимлиги Ўзбекистон Республикаси Давлат мулки қўмитаси, Молия вазирлиги ва Давлат солиқ қўмитаси билан биргаликда бир ой муддатда савдо маркази фаолиятини ташкил этиш тўғрисидаги таклифни белгиланган тартибда Вазирлар Маҳкамасига киритсин, бунда турғун биноларда савдо қилувчи жисмоний шахслар учун имтиёзлар тизимини назарда тутсин.

(Давоми 3-бетда).

Ўзбекистон Республикаси Президентининг

ФАРМОНИ

Иш ҳақи, пенсиялар, стипендиялар ва ижтимоий нафақалар миқдорини ошириш тўғрисида

Нархлар эркинлаштирилаётган шароитда республика фуқароларининг ижтимоий муҳофазасини кучайтириш, аҳоли даромадларининг оширилишини таъминлаш мақсадида:

1. 2000 йил 1 августдан бошлаб бюджет муассасалари ва ташкилотлари ходимларининг иш ҳақи, барча турдаги пенсиялар ва ижтимоий нафақалар, олий ўқув юртлари талабаларининг, ўрта махсус ва ҳунар-техника ўқув юртлари ўқувчиларининг стипендиялари ўрта ҳисобда 1,5 баравар оширилсин.

2. 2000 йилнинг 1 августидан бошлаб Ўзбекистон Республикаси ҳудудида:

энг кам иш ҳақи – ойига 2450 сўм;

ёшга доир пенсия – 4675 сўм;

ягона тариф сеткаси бўйича бошланғич (нулинчи) разряд – ойига 2450 сўм;

болаликдан ногиронларга бериладиган нафақа – ойига 4675 сўм;

зарур иш стажига эга бўлмаган кекса ёшдаги ҳамда меҳнатга лаёқатсиз фуқароларга бериладиган нафақа – ойига 2835 сўм миқдорида белгилансин.

3. Белгилаб қўйилсинки, иш ҳақига қўшиладиган устама ва қўшимчаларнинг барча турлари, шунингдек, пенсиялар, икки ёшгача бўлган болаларни тарбиялаётган оналарга, болалик оилаларга бериладиган нафақалар ҳамда энг кам иш ҳақига нисбатан белгиланган бошқа тўловлар 2000 йил 1 августдан бошлаб мазкур Фармонда белгиланган энг кам иш ҳақи миқдоридан келиб чиққан ҳолда амалга оширилади.

4. Ўзбекистон Республикаси Ижтимоий таъминот вазирлиги, Меҳнат вазирлиги, вазирликлар, идоралар, Қорақалпоғистон Республикаси Вазирлар Кенгаши, вилоятлар ва Тошкент шаҳри ҳокимликлари, бюджетдан маблағ билан таъминланадиган ташкилот ва муассасалар мазкур Фармон қоидаларидан келиб чиққан ҳолда пенсиялар, нафақалар, стипендиялар ҳамда бюджет муассасалари ва ташкилотлари ходимларининг мансаб маошларини ўз вақтида қайта ҳисоблаб чиқишни таъминласинлар.

5. Бюджет муассасалари ва ташкилотлари ходимларининг иш ҳақи, пенсиялар, нафақа ва стипендияларнинг оширилиши билан боғлиқ харажатлар республика давлат бюджети ва Пенсия жамғармаси ҳисобидан амалга оширилсин.

6. Хўжалик ҳисобидаги корхона ва ташкилотлар меҳнатга ҳақ тўлаш базавий фондининг белгиланган миқдорларидан келиб чиққан ҳолда ишлаб чиқариш самарадорлигини ошириш ҳамда таннархни камайтириш ҳисобидан 2000 йил 1 августдан бошлаб иш ҳақи миқдорини мазкур Фармонда белгиланган энг кам иш ҳақи миқдорига мувофиқ оширсинлар.

7. Ўзбекистон Республикаси Президентининг 1999 йил 19 июлдаги ПФ-2339-сон Фармони 8-банди истисно қилинган ҳолда ўз кучини йўқотган деб ҳисоблансин.

8. Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамаси бир ҳафта муддатда мазкур Фармонни амалга ошириш юзасидан қарор қабул қилсин.

Ўзбекистон Республикаси Президенти
И. КАРИМОВ

Тошкент шаҳри,
2000 йил 23 июн.

Ўзбекистон Республикаси Президентининг

ФАРМОНИ

Ўзбекистон сув хўжалик қурилиши давлат концерни ("Ўзсувқурилиш")ни тугатиш тўғрисида

1998-2000 йилларда қурилиш соҳасидаги иқтисодий ислоҳотларни чуқурлаштириш Дастурига мувофиқ, шунингдек, капитал қурилишда бошқарув тизимини янада такомиллаштириш, қурилишда бошқарув тузилмаларини монополиядан чиқариш ва ихчамлаштириш, пудрат ишлари бозорини шакллантириш мақсадида:

1. "Ўзсувқурилиш" давлат концерни таркибида бўлган корхоналар ва ташкилотларни давлат тасарруфидан чиқариш ва хусусийлаштириш бўйича махсус комиссиянинг Ўзбекистон сув хўжалиги қурилиши давлат концерни ("Ўзсувқурилиш")ни тугатиш тўғрисидаги таклифи қабул қилинсин.

2. "Ўзсувқурилиш" давлат концерни таркибида бўлган корхоналар ва ташкилотларни давлат тасарруфидан чиқариш ва хусусийлаштириш бўйича махсус комиссия бир ҳафта муддатда ҳудудлардаги сув хўжалиги қурилиши ташкилотларининг таркиби ва тузилмаси бўйича Вазирлар Маҳкамасига таклифлар киритиб, бунда сув хўжалиги қурилишининг сифатини ошириш зарурлигини, ортиқча бошқарув бўғинларини қисқартиришни, кам қувватли, зарар кўриб ишлайдиган ва паст рентабелли қурилиш ташкилотлари тугатилишини, уларнинг бундан буён ҳам давлат тасарруфидан чиқарилиши ва хусусийлаштирилишини назарда тутсин.

3. "Ўзбекистон сув хўжалиги қурилиши давлат концерни ("Ўзсувқурилиш")ни ташкил қилиш тўғрисида" Ўзбекистон Республикаси Президентининг 1992 йил 18 ноябрдаги ПФ-497-сон Фармони ўз кучини йўқотган деб ҳисоблансин.

4. Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамаси икки ҳафта муддатда ушбу Фармонни амалга ошириш юзасидан қарор қабул қилсин.

Ўзбекистон Республикаси Президенти
И. КАРИМОВ

Тошкент шаҳри,
2000 йил 23 июн.

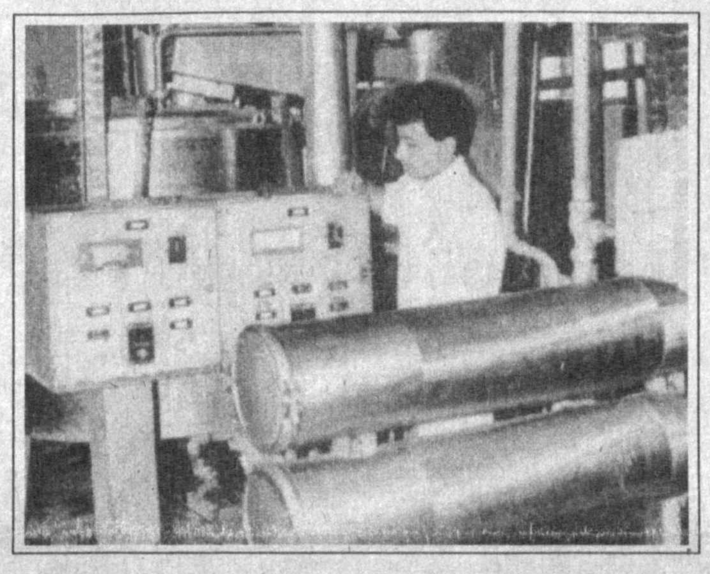

МАҲСУЛОТ ТУРИ КЎПАЙМОҚДА

Когон туманидаги Баҳоуддин Нақшбанд номли жамоа хўжалигида сутни қайта ишлаш корхонаси фаолият кўрсатмоқда. 1995 йилда ташкил этилган мазкур корхона кейинчалик «Олтин булоқ» ҳиссадорлик жамиятига айлантирилди. Корхонанинг 760 минг сўмлик акциялари чиқарилди. Акцияларнинг 25 фоизи давлат улуши қилиб белгиланди, 26 фоизи жамоаники бўлса, 24 фоизи эркин савдога чиқарилди. Шунингдек, 25 фоиз қимматли қоғозларни чет эл инвесторларига сотиш ва шу ҳисобдан корхонани янада замонавий хориж ускуналари билан жиҳозлаш ҳам режага киритилди.

Айни пайтда, мазкур жамиятда қатиқ, қаймоқ, сузма, мой, пишлоқ сингари 10 га яқин сут маҳсулотлари билан биргаликда болажонларнинг севимли таоми — музқаймоқ ишлаб чиқариш ҳам йўлга қўйилди.

СУРАТЛАРДА: сут маҳсулотлари қайта ишлаш цехининг умумий кўриниши; музқаймоқ цехи бошлиғи Карим Боймуродов ишчилар Бахмал Тоирова ва Матлуба Боймуродовалар билан.

Собир ЗУФАРОВ
(ЎзА) олган суратлар.

"ЙИЛНИНГ ЭНГ ЯХШИ ЖУРНАЛИСТИ"

Ўзбекистон Оммавий ахборот воситаларини демократиялаштириш ва қўллаб-қувватлаш ижтимоий-сиёсий жамғармаси томонидан ўтказиладиган "Йилнинг энг яхши журналисти" анъанавий танлови якунланди. Танловга матбуотимизнинг фаол жонкуярлари 1999 йилда яратган энг сара асарлар тақдим этилди. Уларда Ватанимиз истиқболи, мустақиллик равнақи, ислоҳотлар муваффақияти, одамлар дунёқарашида, кундалик турмушида рўй бераётган ўзгаришлар акс эттирилган. Қуйидагилар йилнинг энг яхши журналистлари деб топилди:

Қутлибека Раҳимбоева – "Саодат" журналининг бош муҳаррири ўринбосари

Людмила Мервинская – Ўзбекистон телевидениесининг рус тилидаги "Таҳлилнома" дастури бошловчиси

Нарзулла Равшанов – "Халқ сўзи" газетасининг Қашқадарё вилояти бўйича мухбири

Рағбатлантирувчи мукофотларга қуйидагилар сазовор бўлди:

Кўчқор Норқобил – "Ўзбекистон овози" газетасининг мухбири

Каримжон Муҳиддинов – "Овози тожик" газетасининг Фарғона вилояти бўйича мухбири

Хатира Нурбаева – "Нурли жол" газетасининг масъул котиби

Намоз Саъдуллаев – "Фидокор" газетаси бўлим мудири

Ортиқали Намозов – "Қишлоқ ҳаёти" газетасининг мухбири

Ўмурбой Ўтувлиев – "Еркин Қарақалпақстан" газетасининг мухбири

Абдумутал Абдуллаев – "Андижоннома" газетаси бўлим мудири

Алижон Сафаров – "Ватанпарвар" газетасининг мухбири

Ойбек Юнусов – "Спорт" газетасининг бош муҳаррири ўринбосари

ОЛИЙ МАЖЛИС ИШЧИ ГУРУҲИ ВИЛОЯТЛАРДА

Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси Демократик институтлар, нодавлат ташкилотлар ва фуқароларнинг ўзини ўзи бошқариш органлари қўмитаси томонидан ташкил этилган ишчи гуруҳи Бухоро ва Наманган вилоятларида «Нодавлат нотижорат ташкилотлар тўғрисида»ги Қонун талабларининг бажарилишини ўрганди.

Ушбу Қонун ижроси бўйича, асосан, ҳар икки вилоят ҳокимликларининг адлия бошқармалари, шунингдек, суд, прокуратура, солиқ идоралари томонидан амалга оширилаётган ишлар таҳлил қилинди.

Бундан ташқари, ҳар иккала вилоят марказларида Олий Мажлиснинг Демократик институтлар, нодавлат ташкилотлар ва фуқароларнинг ўзини ўзи бошқариш органлари қўмитаси билан Бухоро ва Наманган вилоятлари ҳокимликлари ташкилотчилигида «Нодавлат нотижорат ташкилотларини ривожлантириш истиқболлари» мавзуида семинар-кенгаш ўтказилди.

Азамат ТОИРОВ.

ДЕПУТАТ ВА УНИНГ ФАОЛИЯТИ

жамиятни ҳар томонлама демократлаштиришда алоҳида ажралиб туриши лозим

Тошкент вилоят ҳокимлигида «Ижтимоий ҳаётнинг барча томонларини демократлаштириш жараёнини чуқурлаштиришда ҳокимият вакиллик органларининг ролини ошириш тўғрисида» семинар-кенгаш бўлиб ўтди. Унда вилоят ҳокими У. Мирзақулов маъруза қилди. Вазирлар Маҳкамасининг шу йўналишдаги қарорлари, давлат дастурларини бажариш бўйича кенг кўламли режалар ишлаб чиқилган. Лекин улар фаолиятини янада ошириш лозим. Токи, маҳаллий Кенгаш депутати ўзининг жамият ва давлат ҳаётидаги ўз ўрни ва бурчини тўлиқ ҳис қилсин ва адо этсин.

Шунингдек, мавжуд масалалар ечимини топишга, халқ депутатлари ўз бурчини тўлиқ бажаришига тўсиқ бўлаётган айрим муаммолар ҳам муҳокама этилди.

Темур АБДУРАҲМОНОВ,
«Халқ сўзи» мухбири.

БОЗОР БЕДАРВОЗА ЭМАС

Шарқда бозор азалдан маъмурчилик, қут-барака, тўкинчилик рамзи бўлиб келган. Зотан, қай бир юртни ўрганмоқчи бўлсанг, аввал бозорига бор, деб бежиз айтилмаган. Фикримизча, бу ҳикмат замирида миллат шаъни, авлодлар тажрибаси мужассамдир. Бозор, таъбир жоиз бўлса, жамиятнинг ўзига хос кўзгуси: қозонда бори чўмичга чиқади.

Хўш, бугун чўмичимизда нималар бор-у нималар йўқ? Тараққиётнинг ҳозирги босқичи бозор хўжалигини тубдан ислоҳ қилишни, хизмат сифати ва маданиятини замон талаблари даражасига кўтаришни тақозо этаяпти. Чунки ҳаётий эҳтиёжлар кун сайин, соат сайин ўсиб бормоқда. Бинобарин, мустақилликнинг дастлабки кунлариданоқ истеъмол бозорини барқарорлаштириш, маҳсулот сероблигини таъминлаш, аҳоли манфаатларини кафолатли ҳимоялаш мамлакатимиз ички сиёсатининг устувор йўналишларидан бири этиб белгиланган. Қурилиш-ободончилик соҳасидаги кенг қамровли бунёдкорлик ишлари ҳақида-ку, фахр ва ҳаяжонсиз гапириб бўлмайди. Юртимизнинг чекка ҳудудларини қўя турайлик, лоақал Тошкент бозорларини икки йил аввал кўрган киши бугун танимаслиги аниқ. Бозор эмас, мўъжизанинг ўзи!

Шак-шубҳасиз, буларнинг ҳаммаси халқимиз иродаси ва азму шижоати билан амалга оширилаётган хайрли амаллардир. Ҳақиқат қиёслашда билинади. Ёз фаслининг файзу тароватини ўзгача. Шу кунларда бозор оралаган киши пештахтаю расталардаги турфа ноз-неъматларни кўриб, она-ер саховати, бободеҳқон ҳиммматига таҳсин ўқимай иложи йўқ. Ҳамёнингиз кўтарса, марҳамат, сотиб олаверинг. Эпчил ва хушмуомала сотувчилар хизматингизга доим тайёр. Зотан маъмурчилик бўлишидан ҳамма — фуқаролардан тортиб жамиятгача тўла манфаатдор. Аммо масаланинг яна бир жиҳати борки, уни назардан четда қолдириб бўлмайди. Ўйлаб кўрайлик: пештахталарда кўзингизни ўйнатиб турган ўша сархил ноз-неъматларнинг ҳақиқий соҳиби ким? Бободеҳқонми ёки олибсотар? Бозорларда савдо ва хизмат маданияти қай йўсинда ташкил этилган? Назаримизда, ушбу саволларнинг жавоби сунъий тўкинчилик яратишдан кўра долзарб ва муҳимроқдир.

Бозор — муқаддас даргоҳ. Бу ерга қадам ранжида қиладиган кишининг дили ҳам, қўли ҳам пок бўлиши лозим. Акс ҳолда ғайриқонуний ишларнинг болалашига имкон туғилади. Очиғи, сўнгги пайтларда деҳқон бозорларида назорат жилови бироз бўшашганлигини ўзимиз ҳам сеза бошлагандик. Ойни этак билан ёпиб бўлмайди, ахир. Президентимиз, ҳукуматимиз бу борадаги аҳволни ўнглаш, бозор тизимида ижтимоий адолатни қарор топтириш юзасидан доимий ғамхўрлик қилиб келмоқдаларки, бу юртимизда яшовчи кексаю ёшни мамнун этмоқда.

Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг куни-кеча матбуотда эълон қилинган «Бозорлар фаолиятини такомиллаштириш ва маҳсулотлар сотиш учун зарур шарт-шароитлар яратишга доир қўшимча чора-тадбирлар тўғрисида»ги қарори моҳият-эътибори жиҳатидан яқин истиқболга мўлжалланган муҳим дастурий ҳужжатдир. Унинг ижросини таъминлаш орқали бозор тузилмалари ишини тубдан яхшилаш, истеъмолчилар манфаати ва ҳақ-ҳуқуқларини лозим даражада ҳимоя қилиш, энг муҳими, савдо-сотиқ жараёнини янада такомиллаштириш учун катта имкониятлар вужудга келади, албатта.

Сир эмас, илгари маҳсулот етиштирган деҳқон кўпдан-кўп расмиятчилик ва қийинчиликларга дуч келар, транспорт воситалари орқали уни бозорга олиб боргунча анча чиқимдор бўлар эди. Эндиликда бундай ҳолларга қатъиян чек қўйиладиган бўлди. Қарорда қишлоқ хўжалиги маҳсулотларини ташиётган автотранспорт воситаларининг эркин ҳаракатланишига ноқонуний тўсқинлик қилувчи мансабдор шахсларга нисбатан кескин чоралар кўрилиши алоҳида таъкидланган. Шунингдек, бозорлар ҳузуридаги савдо-харид корхоналари ишини фаоллаштириш, фьючерс шартномалари ижросини таъминлаш, белгиланган санитария-гигиена қоидаларига истисносиз риоя қилинишига эришиш ва бошқа бир талай муҳим масалаларга кенг ўрин ажратилганки, буларнинг бариси истеъмолчилар хоҳиш-истаги ва манфаатларига тўла ҳамоҳангдир.

Муносабат

Дунёи азал мавжуд экан, ҳаёт давом этаверади, авлодлар кетидан авлодлар келаверади. Биз уларга некбин амалларни, бой маънавиятимизни мерос қолдиришимиз керак. Шу жиҳатдан қараганда, бозорнинг катта ижтимоий аҳамиятини назардан четда қолдириб бўлмайди. Отанг бозор, онанг бозор, деган ҳикмат бекорга айтилмаган. Энди, асосий муддаога ўтадиган бўлсак, бозорларимиз тобора замонавий қиёфада касб этаётганлиги яхши, албатта. Аммо тилла узукка гавҳар кўз ярашишини ҳам унутмаслик лозим. Бозор тизимида мақтаса, тилга олса арзийдиган ишларимиз кўп. Хўш, муаммоларчи? Келинг, шу ўринда қарорда тилга олинган ҳолатларни ойдинлаштириш учун пойтахтимиздаги битта бозор фаолиятини қисқача таҳлил қилиб кўрайлик.

«Сирғали бозори» очиқ ҳиссадорлик жамияти тасарруфида иккита шохобча мавжуд бўлиб, улар 3 ва 6-даҳалар ҳудудида жойлашган. Ўтган йилги савдо тушуми 259669 минг сўмни ташкил этди. Шунинг атиги 32151 минг сўмигина соф фойда эканини айтсак, балки ишонмассиз. Лекин бу бор гап. Сарф-харажатларнинг ҳаддан зиёд ошиб кетганлиги ялпи даромадга жиддий путур етказганлиги кўриниб турибди. Жамият бўйича 121084 дона акция чиқарилган бўлиб, ҳозиргача шундан 75 фоизи сотилган. 1999 йил якунига кўра, ҳар бир акцияга 296,9 сўм дивиденд берилди. Бу кўзда тутилганига нисбатан 30 фоиз демакдир.

Бултур-ку ишлар олдинга эмас, орқага кетган экан, бу йилги кўрсаткичлар қандай? Бозор ҳисобхонаси тақдим этган маълумотларга қараганда, ўтган беш ой мобайнида пул йиғимлари 127867 минг сўмни ташкил этди. Соф фойда эса... 15504 минг сўм! Ўзингиз ўйланг, бу аҳволда бозор хўжалигини ривожлантириш, сотувчи ва харидорлар учун зарур қулайлик яратиш ҳақида гап бўлиши мумкинми?

Бозор ҳузуридаги савдо-харид корхонасининг фаолияти қониқарсиз аҳволда. Жорий йилда Зангиота туманидаги «Қорасув» деҳқон-фермер хўжалиги билан 5 миллион сўмлик фьючерс шартномаси имзоланиб, хўжалик ҳисобига 1 миллион сўм бўнак пули ўтказиб берилган. Аммо ҳозиргача қанча, неча хил маҳсулот олиб сотилганлиги номаълум.

— Иш бошлаганимга бир ой бўлаяпти, — дейди жамиятнинг янги раиси М.Миралиев. — Аҳволни ўнглаш, сарф-харажатларни камайтириш йўлларини излаяпмиз. Бунинг учун тинимсиз изланиш, жамоанинг бошини бир жойга қовуштириш лозим, албатта. Бозордаги чиқиндиларни ўз техникаларимиз ёрдамида ташишни йўлга қўймоқчимиз. Шу ҳисобдан ойига 400-450 минг сўм маблағ тежаладиган бўлади. 3-Сирғали даҳасида жойлашган бозорда янги савдо расталари қуришни бошладик. Хуллас, кўзда тутган режаларимиз кўп. Улар амалга ошса, иншоллоҳ, ишларимиз юришиб кетади.

Қани энди шундай бўлса!

Кези келганда яна бир «оғриқли» нуқта ҳақида тўхталиб ўтиш лозим. Вазирлар Маҳкамасининг 1998 йил 4 сентябрдаги 378-сонли қарорида деҳқон бозорлари ҳудудида спиртли ичимликлар билан савдо қилишни қатъиян ман этиш кўзда тутилган эди. 3-Сирғали даҳаси (ярмарка)даги бозорда ушбу қарор талаблари унутилаётганга ўхшайди. Чунки бу ердаги озиқ-овқат дўконларининг ҳар учтасидан бирида спиртли ичимликлар савдоси авжида. Бу ҳам етмагандек, алоҳида «газак»хона очилганига куясизми! Яна қаерда денг, бозорнинг қоқ киндигида. Мутасаддилардан бунинг сабабини сўраганимизда «Тижорат дўконлари бизга қарамайди, уларнинг фаолиятига аралашмаймиз» қабилидаги мужмал жавобни эшитдик. Қизиқ, у ҳолда юқоридаги тартибсизликлар учун ким жавоб бериши керак? Ўша тижорат дўконлари бозор ҳудудида жойлашганининг ўзи тегишлича чора кўриш учун етарли эмасми?

Кўринадики, бу жабҳада ҳали қилиниши лозим бўлган ишларимиз кўп. Бозор инсонни боқади, кийинтиради, яшашга ва тадбиркорликка ўргатади. Ҳозирги таркибий ўзгаришлар даври бозор хўжалигини тубдан ислоҳ қилишни, унинг фаолиятига янгича талаблар билан ёндашувни тақозо этаётган экан, бундан тегишли хулоса чиқариш ҳар биримиз учун ҳам қарз, ҳам фарз. Деҳқон бозори — деҳқонники, ҳақиқий тадбиркорники бўлиши лозим. Токи, у ўзини бу ерда эркин ва дахлсиз ҳис этсин, қилган меҳнатининг пировард натижасидан тўла манфаатдор бўлсин. Вазирлар Маҳкамасининг юқорида тилга олинган қарори мазмун-моҳиятида халқ манфаатини кўзловчи хайрли ва эзгу мақсад мужассамдир.

Носир ТОШЕВ,
«Халқ сўзи» мухбири.

«Бутун кучни халқ ичидан олайлик...»

Бугун — Матбуот ва оммавий ахборот воситалари ходимлари куни

ҲУР СЎЗ ҚУДРАТИ

Кўпинча, «Журналистлардан, умуман, журналистикамиздан қониқиш ҳосил қиласизми?» деб сўраб қолишади. Вазиятга қараб, у ёки бу тарзда жавоб бераман-у, аслида кўнглимда бир дунё мулоҳаза ғужғон ўйнайди: журналист ким, журналистика қандай касб, ўзи?

Журналист бир оғиз керакли сўзни осмондан олиб тушиш учун фазогирга, бир муборак жумлани океан қаъридан тутиб чиқиш учун ғаввосга айланишга ҳозиру нозир одам. У буюк хаёлпараст, бинобарин: ҳур сўз орқали бутун жамиятни, қолаверса, бутун дунёни эркинлаштиришга ишонади, у ўхшатиб топилажак сўз надоси — тунми-кундузми, тузган чиройли жумласи учун дўпписини осмонга отади. Теша тегмаган бир иштибоҳ ижод қилса ундан бахтиёрроқ одам йўқ дунёда! Журналистиканинг қолипи ё андозаси йўқ, бугунги қолип эртага аҳамиятини йўқотиши, ижоднинг энг сурурли онларида топилган кашфиётлар эртага ҳеч нарсага айланиб қолиши жуда-жуда оддий ва табиий ҳол. Журналистикада бугунги қувонч — бугунники, эртага сени мутлақо бошқа захматлар кутади; уларни енга олсанг эрта ҳам сеники, акс ҳолда... Журналист ҳар куни минглаб, миллионлаб одамларнинг имтиҳонидан ўтади, одамлар газеталарни эмас, бамисоли сени икки қўллаб тутиб афтингга қараётгандек, ёзган бир парча мақолангга эмас, сенинг кўзларингга термилиб туриб, сени синов чиғириғидан ўтказаётгандек туюлади.

Дунёда қайси касб соҳиб ва соҳибалари ўзларини бу қадар бот-бот одамлар инон-ихтиёрига қўйиб берадилар? Кўнгилли равишда уларнинг талабчан нигоҳларига рўпара бўладилар?

Журналистнинг нонини жўн тушунадиганлар унинг ҳар бир мақоласи сўз олдида, ҳаёт ҳақиқатлари олдида, минг турфа одамларнинг хилма-хил хоҳиш-иродалари олдида, мутлақ ва ўткинчи ҳақиқатлар олдида ва ниҳоят ўзларининг инсоний ва касбий виждонлари олдида ҳисобот эканини англайдиларми?

Яна бир «ножўя» савол: одам неча ёшида журналист сифатида суяги қотади? Университетни битириб, журналистлик васиқасини қўлга олганидами, 40, 50 ёки 60 ёшидами?..

Бу саволга ҳеч ким аниқ жавоб қайтара олмайди, чунки бунинг ўлчами йўқ. 70-80 ёшида унча-мунча ёшлардан кўра ғайратлироқ қалам тебратаётган устозлар бор, ҳали университетни тугатмай, радио ё телеойнадан қойиллатиб миллионлаб мухлис орттираётган йигит-қизлар ҳам кўп.

Ҳамонки журналист ва журналистика мана шундай ўлчамларга сиғмас бир касб экан, ундан қониқиш ҳосил қилиш мумкинми? Унга мутлақ аниқ ва тўкис таъриф-тавсиф бериш мумкинми?

Жуда қийин. Эҳтимол, мумкин эмас.

Байрам куни бундай ҳасратлар ўринлими, деб ажабланмаяпсизми?

Мен мутлақо ҳасрат қилаётганим йўқ, балки байрам ҳаяжони — самимийлик, қабилида кўнгилда борини қоғозга тўкяпман. Журналист учун ҳаловат бегона, у ҳатто байрам шодиёнаси дақиқаларида ҳам ҳордиқ чиқаришни ўйламайди, айни шу ҳордиқ ва тантана маросимини қандай ёзсам экан деган ташвишда юради.

Ҳа, журналист ўзи учун эмас, одамлар учун яшайди, меҳнат қилади. Одамнинг дардини ўзиники деб билади, гоҳо бир одам ташвишини олам ташвиши даражасига кўтариб жар солади. Бунинг учун журналистдан ёзғирмаслик керак, бу, эҳтиросли ижод табиатидан асли! Касбимизнинг қонида, «феъл-атвори»да мана шундай жунунлик бўлгани учун ҳам журналист ва журналистика умуминсоний, умуммиллий мақсадларни адо этиш масъулиятини зиммасига ортмоқлайди. Президентимиз айтганидек, жамиятнинг тўртинчи ҳуқуқий посбони, назоратчисига айланади.

Демократиялаша бораётган матбуот ана шу буюк миссияни тобора сидқидилдан адо эта боради, у ўз йўлидаги ҳар қандай тўсиқ ва қийинчиликларни жуда осонлик билан енгишга одатланади, тобланади. Зеро, дунёда ва умуман юксак маданийлашган ва ҳуқуқий жамият қуриш орзусидаги мамлакатда сўзнинг қудрати ортгандан ортади, сўзнинг қудрати унинг эркинлигида намоён бўлади, эркин сўз эса мустақилликнинг тўққизинчи йилида биз ўйлаётган энг эзгу орзуларга етишишга имкониятлар яратади, порлоқ йўлимизни бардавом қилади!

Хуршид ДЎСТМУҲАММАД,
Ўзбекистон Оммавий ахборот воситаларини демократлаштириш ва қўллаб-қувватлаш ижтимоий-сиёсий жамғармаси ҳамраиси.

Қибрайлик ҳар бир муштарий туманда нашр этиладиган «Давр овози» газетасини ўзининг суянчиғи деб билади.

Суратда: таҳририят ходимлари Д.Абибуллаева, Х.Раббонаев, бош муҳаррир А.Фозилов, М.Холмуродовалар иш устида.

Даврон АҲМАД олган сурат.

МУХБИРЛАР... УЗОҚ ЯШАЙДИЛАР

Термиз шаҳрида Аҳмад Мухтаруллин деган одам яшайди. Саксонга киради. Эллик йил мухбир бўлиб... яшади. Ҳозир ҳам бардам. Велосипед минади. Велосипедининг рулига рўзғор-ўчар халтаси билан бирга мухбирлик папкаси ҳам ҳамиша осиғлиқ туради.

Мухтаруллин умр бўйи велосипед миниб мухбирлик қилди.Бир гал велосипеддан чарчаброқ турганини кўриб қолдим.

— Келиш қаердан, устоз? — деб сўрадим.

— Жайранхона қишлоғига бориб қайтдим, ошна. Бир корхонанинг ишчилари маошларини вақтида олиша олмаётган экан. Шу ҳақда мақола тайёрловдим.

Жайронхона. Термиздан 20 чақирим узоқликдаги манзил. Яна, велосипед ҳам уринганроқ денг. Қойил.

Ўшанда Мухтаруллин олтмиш беш ёшда эди.

Олтмиш беш ёшида Аҳмад ака нафақага чиқди. Лекин газета бўёғининг қадрдон ҳидини хумор қилиб босмахонадан узоқлашиб кетолмади. Келинг, хумори босилиб турсин деб уни босмахона эшикоғалиги ишига ўтказиб қўйдилар.

Хуснихати қизиқ. Ҳар бир ҳарфни бир сурув қўйга ўхшатиб йирик-йирик қилиб ёзади. Унинг ёзганлари газетага чиққанидан сўнг чиройли бўлиб кетади. Ҳали-ҳали газетада мақоласи босилса, юрагининг чигиллари ёзилиб, яна ғайрат қилиб яшагиси,яъники енгини шимариб олиб, ёзгиси келаверади.

«Жарқўрғон ҳақиқати» деган туман газетасида ишлайдиган акамиз Тожи Турдиев Мухтаруллиннинг олдида ҳали «болакай»: эндигина олтмишни тўлдирдилар. Тожи ака ўттиз йил мухбир бўлиб ишлаб, муҳаррирликка кўтарилмаганидан афсусланмайди. Аксинча, муҳаррир бўлганимда, Тожи Турдиев бўлолмай қолардим, дейди у кулиб.

Тожи ака ҳам нафақахўр. Нафақага чиққанидан сўнг кўп ўтмай, ўзининг айтишича ошқозони оғриб қопти. Минг даволанипти ҳамки, оғриғи тузалавермапти. Бир куни ундан ҳол-аҳвол сўрагани унинг уйига муҳаррир борибди. Гап орасида муҳаррир «фалон-фалон ходимларимиз, берган маошингиз ичимизни оғритяпти деб ишдан кетиб қолишди. Тожи ака, қайтсангизчи редакцияга», деб қопти. Шундан сўнг у газетага қайтибди. Қайтибди-ю, ошқозон оғриғи ўз-ўзидан яхши бўлиб кетибди.

Тожи ака тартиб-интизомга риоя қиладиган инсон. Ҳар куни ҳеч бўлмаганда 150 сатр мақола ёзади. 20 чақирим пиёда юради. Таҳририятнинг обунасига келган газеталарни бир бошдан ўқиб чиқади-да, сўнг ўзи кўзига суртиб тахлаб қўяди.

Шўрчилик Эшмирза Муҳаммадиев ҳам ҳали анча ёш. — Олтмиш олтини тўлдирди.Уни бундан 18 йил аввалроқ бўлиб ўтган бир можаро қаритди. — «Олтинсой тонги» деган газетада муҳаррир эди. Кўпгина атеист «арбоб»лар «стол»дан ажралиб қолишдан қўрққанидан туғишган қариндошининг қабрига тупроқ тортишга — марҳумни кўмишга бормай қўйган замонларда Муҳаммадиев газетасини тўлдириб Сўфи Оллоёр ҳаёти ва ижоди ҳақида мақола бериб юборди-.Обком махсус мажлис чақириб, унга «строгий виговор» бериб, «кадр с не устойчивым характером» деб баҳо беради.

Эшмирза Муҳаммадиев хушчақчақ одам. Бир гапириб, ўн кулади. Ҳар кулганида оламнинг чиройи очилиб кетгандай бўлади. Хушвақт феълини суйган ёшлар Муҳаммадиевнинг газетасига ёпирилиб борадилар. Ундан рағбат топдилар. Муҳаммадиевнинг 10 та шогирди ҳозир мамлакатимизнинг нуфузли матбуот шўъбаларида хизмат қилмоқда.

Муҳаммадиев ҳамон ўзини мухбир деб билади. Ўзи ўқиган яхши мақолалар ҳақида одамларга бир завқи тошиб, бир юраги жўшиб гапирадики, эшитган одам ҳалиги ёзилган газетани топиб, ўқиб чиққанини ўзи ҳам билмай қолади.

Муҳаммадиевга мен «Олтинсой тонги»дан, Сўфи Оллаёрдан гапиринг дейман. Бутун даврани кулгига тўлдириб турган одам кутилмаганда жиддий тортади. Каллапўшини бошидан олади. Унинг бу ҳолатидан «беҳудага яшамапмиз-а, оғам» деган маъноні ўқийман.

Олимжон УСАНОВ,
«Халқ сўзи» мухбири.

ЎЗБЕКИСТОН — ЁШЛАР МАМЛАКАТИ

Айни пайтда Ўзтелерадиокомпаниянинг тўртта телевизион ва яна шунча радио каналлари эфирга чиқмоқда. Яқинда мавжуд телеканалларнинг машҳурлик рейтинг даражасини аниқлаш мақсадида сўровнома ўтказилди. Унда иштирок этганларнинг 67 фоизи «ТВ-2» — «Ёшлар» телеканалини афзал деб билишганди. Хўш, бундан бор-йўғи икки йил муқаддам ўз фаолиятини бошлаган «Ёшлар» телеканали бундай даражаға қандай эришди? Очиғи, «Ёшлар» телеканали аниқ мақсад ва вазифалар асосида фаолият кўрсатаётганлиги телетомошабинларнинг чинакам қизиқишига сабаб бўлди. Бугун ушбу ижодий жамоанинг «Янги авлод» студияси кўрсатувлари ёки «Давр» ахборот дастурини, қўйинки, бошқа кўрсатувларини кўришга ошиқаётган кишилар республикамиз аҳолисининг катта қисмини ташкил этади, десак муболаға бўлмайди. Дастлаб эфир вақт кунига 6 соатни, сўнгра 10 соатни, айни пайтда эса 16 соатни ташкил этади. Рости, бу кам сонли ижодий жамоанинг катта ютуғидир. Унинг томошабинлари фақат ёшлар эмас, балки республикамиз аҳолисининг барча қатламлари, шунингдек, қўшни давлатларнинг аҳолиси ҳамдир.

«Ёшлар» телеканали асосий диққатни ёшларимизни мустақил фикрга эга бўлишига хизмат қиладиган кўрсатувларга қаратмоқда. Шу мақсадда «Эркин фикр», «Баҳс», «Менинг орзуим», «Туйғу», «Мутолаа» каби туркум кўрсатувлар ташкил этилдики, улар эндиликда канал кўрсатувларининг мустаҳкам ўзагига айланди. Буни ушбу кўрсатувлар номига келаётган кўплаб мактублар-у, телефон қўнғироқларидан ҳам билиш мумкин.

«Ёшлар» телеканали бугунги кунда ўз йўлига эга. Телеканал дастурларини кўздан кечирар экансиз, республикамиз ёшларининг ҳаёти, ўқишдаги, бунёдкорлик бобидаги фаолияти ҳар тарафлама қамраб олинган. «Ёшлар овози», «Қишлоқдаги тенгдошим», «О, ёшлигим», «Талабалик даврим менинг», «Мезон», «Дунёга йўл», «Марду майдон» каби қатор туркум кўрсатувлар бунга ёрқин мисол бўла олади.

Телеканал кўрсатувлари ҳақида кўп сўз юритиш мумкин. Лекин ана шу кўрсатувларни юзага келишига асосий сабабчилар, уларнинг муаллифларидир. Мамлакатимизнинг таниқли шоир, адиблари ва тарихчи олимлари билан «Бир пиёла чой устида» суҳбат қураётган таниқли шоир ва журналист Эшқобил Шукуров, ҳар жума оқшоми хонадонимиз меҳмони — «Азизим» кўрсатувининг муаллифи ва бошловчиси Умида Усмонова, бегларни бегойимларга нисбатан янада меҳр-муҳаббатли бўлишига ундовчи «Бегойим» кўрсатувининг тиниб-тинчимас муаллифи Нилуфар Умрзоқова, Фарҳод Бобожоновнинг «Бир ўлкаки», Абдурасул Абдуллаевнинг «Ҳудуд», иқтидорли шоира ва журналист Нозима Воҳидованинг «Мезон», Ойбек Вейсал ўғлининг «Ракурс», Хайрулла Нуриддиновнинг кенг қамровли таҳлилномаси — «Давр» — ҳафта ичида» ёки Комилжон Шамсиддиновнинг «Аср қиёфаси», Дилфуза Аҳмедованинг «Бизнес академия», «Давр» ахборот дастурининг ҳар бир чиқишида иқтидорли тележурналистлар Собир Турдиев, Соҳибжон Алижонов, Илҳом Эшматовларнинг долзарб мавзулардаги репортажларини ким ҳам севиб кўрмайди, дейсиз.

«Ёшлар» телеканали ижодий жамоаси республикамизнинг энг чекка туманлари ва қишлоқларига бориб «Қишлоқдаги тенгдошим», «Меҳр кўзда» каби туркум кўрсатувлар тайёрлаяптики, эндиликда оддий қишлоқ ёшлари орасидан иқтидорли ёш шоир ва шоираларни, санъат шайдоларини, спортга меҳр қўйган бўлажак республика ва жаҳон чемпионларини топиш имкониятлари туғиляпти. «Истеъдод шоу — 2000» кўрсатувининг ғолиблари бунинг ёрқин мисолидир.

Ҳа, бугун Ўзбекистон жаҳонга юз тутмоқда. Унинг жаҳон ҳамжамиятидан янада мустаҳкам ўрин эгаллаши ва унинг эртанги порлоқ, буюк келажагини таъминлаш кўп жиҳатдан бугунги ёшларимизга боғлиқ. Ана шу ёшлар мамлакатининг «Ёшлар» телеканали ижодий жамоаси олдида ҳам жуда катта масъулиятли вазифалар турибди. Телеканал ижодий жамоаси эса ушбу вазифаларни бундан буён ҳам юракдан ҳис қилади ва англайди, деб умид қиламиз .

Абдуазим АЛИМОВ,
журналист.

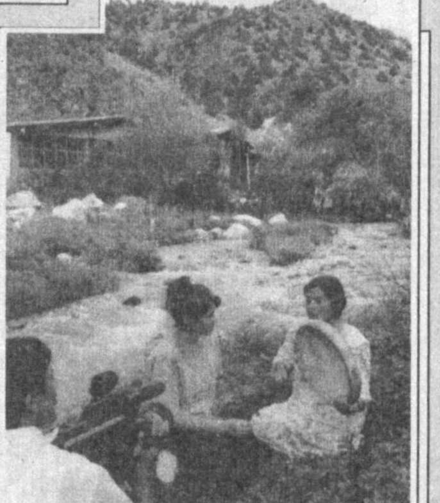

Туман газеталари

СИФАТ ЎЗГАРСА, ОБУНАЧИ ҲАМ КЎПАЯРКАН

Туман газеталари ҳақида нимагадир кам ёзилади. Ўқиган эдим, қайсидир туманнинг газетаси атиги 250 нусхада чоп этилар экан. Устига-устак, эски босма машиналари бўлгани туфайлими, сурат беришнинг сира ҳам иложи йўқ экан. Суратсиз чиқадиган газетани бир тасаввур қилиб кўринг-а, қандай кўринишини.

Шунинг учунми, Янгиқўрғон туманидаги «Янгиқўрғон ҳаёти» газетаси ўтган йилни бир неча минг сўм соф фойда билан якунлабди, дейишганида, аввалига, ишонқирамагандим. Кўзим билан кўргим келди. Бордим. Рост гап экан.

– 380 минг сўм соф фойда билан якунладик, деди газета муҳаррири Қамбарали Иброҳимов. – Жорий йилнинг биринчи чорагидаги натижаларимиз ҳам чакки бўлмади. Фойда ҳисобидан ходимларимизга ҳар чоракда бир ойлик маош миқдорида мукофот бераяпмиз. Қалам ҳақи ҳам ёмон эмас. Ким қанча кўп ёзса, шунча қалам ҳақи олади.

Суҳбат асносида, табиийки, фойданинг сабаблари билан қизиқдик. Сўнгги йилларда «Янгиқўрғон ҳаёти» ўқувчиларининг сони 4 мингдан ошди. Газетада реклама хизмати нафақат жорий қилинди, балки унинг фаолияти тез суратда жонланди: фойда олиш воситасига айланди.

– Газетанинг сифати обуначини ҳам кўпайтиришини компьютер воситасида саҳифалашга ўтганимиздан кейин яққол ҳис қилдик, – дейди Қамбарали ака. – Компьютер – бу мўъжиза экан. Қўрғошин билан уни қиёс қилсангиз босмахона ва газетачининг шунча йиллик умри азобда кечган экан, деган хаёлга борасан, киши. Тоза, сурати-ю, ҳарфи тандирдан энди узилган нондай ярқираб турган газетага нима етсин.

Яширмаслик керак, айримларда туман газеталарига нописандона қараш ҳам йўқ эмас. Бунга, аввало, газета-ю, газетачининг ўзи сабабчи. «Тиш-тирноғи» бўлмаган, муассиснинг «қошқовоғи»га қараб турган газета ҳеч қачон обуначини ўзига жалб қилолмайди. «Янгиқўрғон ҳаёти» бундай ҳолатга мутлақо қарши бўлган йўлни танлади: «тишли-тирноғли» мақолаларни қўрқмасдан, ҳеч иккиланмасдан бера бошлади. Газетанинг, айниқса, «Хиёнатнинг кўчаларида», «Йўл бошидаги бола», «Учиб кетган арилар», «Мудирнинг фиғони фалакка чиқди», «Паромонда қачон тонг отади?»... деб номланган мақолалар чиққан сонлари қўлма-қўл бўлиб кетди. Сотувда ҳам бир дона қолмади. Тиражи кўпайгани сайин, табиийки, реклама ва эълон берувчиларнинг сони ҳам ортаяпти. Бир пайтлар газетага фуқароларнинг мурожаатлари кескин камайиб кетган бўлса, эндиликда икки бараварга кўпайди. Газетанинг савиясини кўтарилишида Рустамжон Умматов, Лобар Рустамова, Шаҳзода Акбарова каби қаламкашларнинг хизматлари беқиёсдир.

Суҳбат асносида Қамбарали ака қизиқ гапни айтиб қолди. У ижодкорларга қалам ҳақи тўлашда янги тажрибани қўллаш ниятида экан. Янгиқўрғонда, Наманганда, қолаверса, республика миқёсида яхши, халқ севадиган ижодкорлар бор. Газета ана шулар билан мақола, шеър ёки ҳикояга буюртма бериб, шартнома тузади. Шу мақолангиз ёки шеърингизга ана шунча пул бераман, дейди. Муаллиф хоҳ янгиқўрғонлик бўладими, хоҳ тошкентликми фарқи йўқ. Асосий мақсад яхши маҳсулот ва бу орқали газетанинг нуфузини ошириш. «Пулимиз кўпайиб бораверса, кўз тегиб қолмаса, албатта, шундай қиламиз», деди суҳбатимиз сўнггида тиниб-тинчимайдиган Қамбарали ака.

Сафар давомида шундай хулосага келдим: яхши газета жой танламас, ҳудуд билмас экан, яхши жамоа бўлса, бўлди экан.

Қудратилла НАЖМИДДИНОВ,
«Халқ сўзи» мухбири.

ҚАЛАМКАШЛАР ТАҚДИРЛАНДИ

Ҳар бир газета ўнлаб, юзлаб ижодкорларнинг тинмай изланишлари билан қизиқарли, ўқимишли. «Халқ сўзи» ва «Народное слово» газеталари ҳам ўз жамоатчи ёрдамчиларининг ижобий кўмаги билан мафтункор. Шуни ҳисобга олиб, таҳририятимиз Матбуот ва оммавий ахборот воситалари ходимлари куни арафасида фаол ижодкорлардан бир гуруҳини «Фахрий ёрлиқлар» билан тақдирлади. Улар орасида қаламкашлардан Мамажон Муҳиддинов, Холмурод Оллоназаров, Акбар Алиев, Ҳайитбой Эргашев, Солижон Бойматов, Мақсуда Абураҳимова, Алёна Аминова, Анатолий Кудинов, Флора Фахриддинова ва Файзулла Хўжаевлар ҳам бор.

Мукофот муборак, қадрдон ҳамкасблар!

«Халқ сўзи» — халқнинг кўзи

Н. МУҲАММАДЖОНОВ олган сурат-лавҳа.

Ҳамкасблар ҳақида

ЭЛГА ЙЎЛДОШ, ЮРТГА ҚЎЛДОШ

Саксонинчи йилларнинг бошлари эди «Қашқадарё ҳақиқати» (ҳозирги «Қашқадарё») газетасига йигирма беш ёшлардаги полвон келбат, аммо нигоҳлари ўйчан, қарашлари маъюс бир йигит ишга келди. Ўша пайтлари энди иш бошлаган адабий ходим бир ойда 95 сўм маош оларди. Боз устига у меҳмонхонада турарди. Оладиган маошининг қарийб ярмини меҳмонхонага тўларди. Шунинг учунми, кўпроқ вақти ишхонада ўтарди. Ўрганишдан орланмас, ўз устида тинмай ишларди. Қобилиятли экан, тез орада танилди. Саккиз ой деганда бўлим мудири вазифасини бажарувчи бўлди. Бу ҳам унга билдирилган алоҳида ишонч эди. Чунки бўлим мудири коммунист бўлиши шарт бўлиб, обком бюросида аниқланарди. У эса фирқасиз эди. Шундай бўлса-да, истисно тариқасида мудир вазифасини бажарди. Ана шу йигит — Юнус Узоқов билан бирга ишласам-да, ўша вақт унинг ҳаёти ҳақида деярли ҳеч нарса билмас эканман. Кейинчалик билдим ва унга нисбатан ҳурматим янада ошди.

Олақўйлиқ қишлоғи Китоб туманидагина эмас, Қашқадарёда ҳам машҳур. Чунки бу қишлоқдан кўплаб олимлар, шифокорлар, маърифатли кишилар етишиб чиққан. Юнус Узоқов ҳам шу қишлоқдан. Унинг отаси клуб мудири, онаси кутубхоначи бўлган. Шунинг учун ёшликдан кутубхона унинг иккинчи уйи ҳисобланган.

У мактабни олтин медал билан тамомлади. Етмиш олтинчи йилда ТошДУ журналистика факультетини битирди. Орзуси Тошкентда ишлаш эди. Отаси касалланиб қолганлиги туфайли бу орзусидан воз кечди. Туман газетасида иш «топилмади». Аввал туман радиосида, сўнгра икки йил мактабда ишлади. Сиртдан ТошДУ аспирантурасида ўқиди. Иқтисодий ночорлик туфайли бу иш ҳам қолиб кетди. Тўғри, у расман олимлик унвонига эга эмас. Бироқ «илм қилган» айрим «номзод»лардан минг чандон афзал. Энг муҳими, шу баҳона ҳар бир воқеа-ҳодисанинг моҳиятига етишга ўрганди.

— Мени газета, газетадаги одамлар, ўша ердаги муҳит тарбиялади, — дейди Юнус. — Бу ерда мен ҳақиқат истаб, адолат истаб ижод қилаётган, юпун яшаса-да, мағрур, бағрикенг, кўнгли очиқ одамларга дуч келдим. Улардан кўп нарсани ўргандим.

Ҳақиқатан ҳам Юнус Узоқов улардан ўрганган, уларга эргашган ҳолда ўзлигини излади, ўз услуби, ўз йўли бўлишига интилди. Айниқса, газетанинг махсус мухбири бўлиб ишлаган кезлари ҳаёт муаммоларини чуқур ўрганди. Шунинг учунми ҳамкасблар даврасида, албатта, қандайдир муаммо ҳақида куйиниб гапириб қоларди. Шунинг учунми, «Юнус муаммо», деган лақаб ҳам орттирди. Энг муҳими, ана шу муаммолар бирин-кетин газета юзини кўрди.

Танқид ва фельетонлари учун Юнус Узоқов чеккан заҳматлардан хабардорман. Истиқлол туфайли орзуларимиз ушалди. Юнус Узоқов 1994 йилда «Ўзбекистон овози» газетасининг Қашқадарё вилояти бўйича мухбири бўлиб ишлай бошлади. Газета уни юртга танитди. У юртимизда юз бераётган бемисл ўзгаришларни бутун қалб ҳарорати билан тасвирлашга, тараққиётга ғов бўлаётган айрим иллатларни бўй-басти билан кўрсатишга ҳаракат қилиб келмоқда. Пиллачилик соҳасида ўйлаб юрган ўйларини «Ипакка ўралган тош муаммолар», «Пилла тилла эмасми?» мақолаларига сингдирди. Ирригация-мелиорация борасидаги муаммолар «Томчилаётган сувми ёки пул» мақоласидан жой олди. «Ўз уйидан қувилганлар», «Банкда жиноят юз берди», «Прокурор агар қасд қилса» мақолаларида, қайси мавзуга қўл урмасин, ўз юртини жон-дилдан севувчи фуқаро, жасоратли журналист юраги уриб турғанини илғаш қийин эмас.

Ўтган йил унинг ҳаётида унутилмас из қолдирди. «Йилнинг энг яхши журналисти» республика кўриги ғолиби, «Ўзбекистон Республикасида хизмат кўрсатган журналист» унвони соҳиби бўлди. Китобликлар уни вилоят Кенгаши депутати этиб сайлашди.

— Мақтов ўз йўлига, аслида истиқлол туфайли ақл тиши чиққан шу юртнинг оддий фуқаросиман, ака, — дейди Юнус Узоқов кулимсираб. — Журналистнинг ҳаётини яхши биласиз. Шу топда вилоят касалхоналари ҳақида ёзган мақолам эсимга тушиб қолди. Ўзиям газетанинг беш сонида босилганди. Арининг инига чўп тиққан эканманми, Соғлиқни сақлаш вазирлиги, вилоят соғлиқни сақлаш бошқармаси, айрим туман раҳбарлари тўнларини тескари кийиб олишди. Нуқул мақоладан нуқсон излашади, десангиз. Аммо улар ўшанда вилоятимизга одил ва халқ дарди билан ишлайдиган улуғ инсон раҳбар бўлиб келганини ҳисобга олишмаганди. Шу туфайли мақоладаги маълумотлар қайта текширилиб, ноҳақ маломатдан қутулиб қолгандим. Ўша кезлари мени вилоят раҳбаримиз имзо чеккан Фахрий ёрлиқ билан тақдирлашди. Ёрлиқни муқаддас, деб сақлайман. Бир мен эмас, юзлаб кишилар у кишининг меҳридан баҳра олганлар. Мендек оддий бир журналистга юксак унвон берилганидан хабар топганимда, умримда илк бор кўзимга ёш қуйилиб келгани рост. Буни яширмайман. Эл-юрт ҳурмати ҳам қиёмат қарз...

Узоқ йиллар бирга ишлаб, кузатиб шундай хулосага келганман: Юнусжон ёниб яшаяпти. Унинг қалбига оташ солган, ёндирган нарса — Ватанга муҳаббат, истиқлолга садоқат туйғуси. Бу туйғу унинг кучига куч, ғайратига ғайрат қўшмоқда. У вилоят мухбири сифатида ёзган илк мақоласини «Бу қарзни узмаса бўлмас», деб атаган эди. Асл инсон умр бўйи эл-юрт олдида қарздорлик ҳисси билан яшайди. Зеро, унинг бахти ҳам шунда — элга йўлдош, юртга қўлдош бўла олишда.

Нарзулла РАВШАНОВ,
«Халқ сўзи» мухбири.

Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг

ҚАРОРИ

Импорт истеъмол товарлари олиб келиш ва сотишни такомиллаштириш чора-тадбирлари тўғрисида

(Давоми. Боши 1-бетда).

8. Қорақалпоғистон Республикаси Вазирлар Кенгаши, вилоятлар ва Тошкент шаҳар ҳокимликлари уюштирилган савдони кенгайтириш ҳамда товар айланиши хажмида унинг улушини кўпайтириш бўйича комплекс чора-тадбирларни, шу жумладан қуйидаги чора-тадбирларни ишлаб чиқсинлар ва амалга оширсинлар:

юридик ва жисмоний шахсларнинг савдо фаолиятини амалга оширишлари учун мавжуд омбор ва савдо майдонларини, шунингдек турар жойга мўлжалланмаган фонддаги бўш майдонларни кўплаб бериш;

юридик шахслар томонидан истеъмол товарлари билан улгуржи ва майда улгуржи савдо қилиш турғун марказлари ташкил этиш, шу жумладан уларга юридик шахс бўлмаган тадбиркорлар сифатида тадбиркорлик фаолиятини амалга ошираётган жисмоний шахслардан импорт товарлар харид қилиш ҳуқуқини бериш;

савдо корхоналарини ер учун ижара хақи тўлашдан озод қилиш;

уюштирилган савдо тизимида омбор бинолари ва савдо майдонларидан фойдаланилганлиги учун ижара тўловининг буюм бозорларига нисбатан тадбиркорлар фаолиятининг иқтисодий жиҳатдан фойдалироқ шарт-шароитларини таъминловчи имтиёзли миқдорларини белгилаш;

юридик шахслар, шунингдек турғун биноларда чакана савдони амалга оширувчи жисмоний шахслар учун касса аппаратларини кредитга ёки лизинг шартларида сотиб олишга кўмаклашиш.

Амалга оширилган ишлар тўғрисида Вазирлар Маҳкамасига 2000 йил якунлари бўйича ахборот берилсин.

9. Ўзбекистон Республикаси Адлия вазирлиги манфаатдор вазирликлар ва идоралар билан биргаликда қонун ҳужжатларига мазкур қарордан келиб чиқувчи ўзгартириш ва қўшимчалар тўғрисидаги таклифларни бир ой муддатда Вазирлар Маҳкамасига киритсин.

10. Мазкур қарорнинг бажарилишини назорат қилиш Ўзбекистон Республикаси Бош вазирининг биринчи ўринбосари Б.Ҳамидов ва Ўзбекистон Республикаси Бош вазирининг ўринбосари М.Усмонов зиммасига юклансин.

Вазирлар Маҳкамасининг Раиси

И. КАРИМОВ

Тошкент шаҳри,
2000 йил 24 июнь

Вазирлар Маҳкамасининг 2000 йил 24 июндаги 242-сон қарорига илова

Улгуржи ва чакана савдо корхоналарининг ялпи даромадига солинадиган солиқнинг табақалаштирилган ставкалари

Даромадлилик	Корхоналарнинг даромад олиш даражаси (ялпи даромаднинг товар айланмасига нисбати, фоизларда)	Корхоналар бўйича солиқ ставкалари (ялпи даромадга нисбатан, фоизларда)	
		шаҳар ва қишлоқ жойлардаги корхоналар	узоқ ва тоғли туманлардаги корхоналар
Фоизгача	20	20	15
Фоиздан ортиқ	20	30*)	30*)

Изоҳ: */ Ставка даромадлиликнинг белгиланган даражасидан ошувчи даромадларга нисбатан қўлланади.

САРАТОН КАСАЛЛИГИНИНГ ОЛДИНИ ОЛИШ МУМКИНМИ?

Ислом Каримовнинг Ўзбекистонда соғлиқни сақлаш тизимини ислоҳ қилиш миллий модели асосида Наманган вилояти аҳолиси ўртасида саратон касаллигини барвақт аниқлаш ва даволашнинг янги самарали технологияси яратилди.

Инсон ҳамиша бахтга интилиб яшайди. Юртимизда бирор киши йўқки, у бахтиёр бўлишни, тинч-осойишта ҳаёт кечириб, орзу-ҳавас кўришни истамасин. Асл бахт ҳам офтобга ўхшайди. Унинг ҳаётбахш нуридан беш ўн чоғлиқ одамларгина эмас, миллион-миллион кишилар баҳраманд бўлади. Шундай кезлар унинг қиммати тоти, қадри янада кучаяди, янада улуғ бўлади. Бугун Ўзбекистонда шу заминда яшаётган барча инсонларни ана шундай соғлом, тинч, фаровон, бир сўз билан айтганда, бахтли яшаши учун муҳим ишлар амалга оширилмоқда.

Айтишларича, инсон бахтининг ўндан тўққиз улуши соғлиғига боғлиқ экан. Демак, элимиз соғлиғи, юртимизнинг энг катта бахти, бойлигидир.

Бугунги кунда Президентимиз Ислом Каримовнинг соғлиқни сақлаш тизимини ислоҳ қилиш борасидаги миллий моделига асосан аҳолига тиббий хизмат кўрсатиш тубдан яхшиланиб бормоқда.

Эски тизимга кўра, қишлоқ ва шаҳар, вилоят ва пойтахтдаги марказий шифохоналарда кўрсатиладиган тиббий хизмат бир-биридан фарқ қиларди. Шу боис қишлоқ аҳолиси хасталаниб қолса, даъво истаб қишлоқ фельдшерлик ва акушерлик пунктидан тортиб, туман, шаҳар, вилоят ва республика шифохоналари каби бешта босқични босиб ўтарди, янги миллий моделга мувофиқ бу ишлар икки босқичда ташкил қилиниб, қишлоқ врачлик пункти ва вилоят шифохонаси ўртасидаги ўзаро ҳамкорлик кучайтирилмоқда.

Ҳозирда қишлоқларда фақат биринчи ёрдамгина кўрсатиб келган фельдшерлик-акушерлик шахобчалари ўрнида Ўзбекистонда соғлиқни сақлаш тизимини ислоҳ қилишнинг 1998-2005 йилга мўлжалланган давлат дастурига биноан замонавий қишлоқ врачлик пунктлари бунёд этилиб, энг керакли ташхис қўйиш ва даволаш асбоб-ускуналари билан жиҳозланмоқда. Уларда олий тоифали шифокорлар фаолият кўрсатмоқда. Шу билан бирга барча вилоятлар марказида замонавий ускуналар, зарур дори-дармонлар, билан таъминланган, тажрибали шифокорлар фаолият кўрсатадиган ёруғ ва шинам, беморларни тез қабул қилиб, керакли муолажа кўрсатиш учун қулай шароитлар яратилган тез тиббий ёрдам марказлари очилмоқда.

Бугунги кунда соғлиқни сақлаш тизимининг барча йўналишларида ишга бўлган муносабат ҳам тубдан ўзгармоқда. Айниқса, халқимиз тиббий маданиятини янада ошириш, оғир хасталикларнинг олдини олиш, даволаш борасида илмий тадқиқотларни амалга ошириш, янги технологиялар яратиш бўйича муҳим ишлар олиб борилмоқда.

Албатта, ҳар қандай янгилик, ташаббус ҳам маълум бир

Диққат: янгилик!

зарурат тақозосига кўра маълум бир муаммонинг ечими сифатида юзага чиқади. Хўш, наманганлик шифокорларнинг изланишлари моҳияти нимадан иборат?

Миржалол ЖЎРАЕВ — Республика Онкология илмий маркази директори:

— Бугунги кунда саратон касаллигининг олдини олиш, уни даволаш муаммоси бутун дунё халқлари ва давлатларини ташвишга солиб келмоқда. Агар биз дунё бўйича ҳар йили вафот этаётган кишиларнинг касаллик сабабига тўхталадиган бўлсак уларнинг 15-23 фоизи айни шу касалликдан нобуд бўлаётганлигининг гувоҳи бўламиз.

Жаҳон соғлиқни сақлаш ташкилотининг расмий маълумотларига қараганда, дунёда ҳар йили 6 миллиондан ортиқроқ киши саратон касаллигидан нобуд бўлади. Кейинги 20 йил ичида онкологик касалликлари кўрсаткичларини назорат қилиш шуни кўрсатмоқдаки, ҳар йили дунёда бу касаллик билан оғриётганлар сони 20 миллион кишига кўпаймоқда.

Кўрилаётган чора-тадбирларга қарамай ҳар уч касалдан иккитаси кеч босқичларда аниқланмоқда. Бу босқичларда кўрсатилаётган жарроҳлик, нур ва кимёвий даволаш усуллари етарлича ёрдам бермайди. Касаллик билан боғлиқ муаммоларнинг энг каттаси бу уни барвақт аниқлашнинг қийинлигидир. Агар бугун онкологик шифохоналарга оғир ҳолатда келаётган беморлар билан суҳбатлашсак уларнинг кўп қисми дастлаб ўзида ўсма касалликларга хос бўлган белгиларни пайқамаган ёки унчалик эътибор бермаганлиги маълум бўлади. Шу боис вақтида шифокорга мурожаат қилмаганлигини айтишади. Чунки бу белгилар касалликнинг кечиккан III-IV даражаларидагина юзага келади. Онкологик касалликларни аниқлаш ва даволашда иккита катта муаммо мавжуд бўлиб, биринчиси касалликнинг илк босқичида унга тўғри ташхис қўйиш бўлса, иккинчиси кечиккан босқичдаги беморларни даволашдир.

Демак, бу борадаги энг катта муаммо беморга вақтида ташхис қўйишдан иборат экан. Агарда ўсма касаллик дастлабки босқичида аниқланса уни даволаш шифокорлар учун унчалик қийин кечмас экан. Мутахассисларнинг фикрича, ундай беморларни даволаш учун бир кун кифоя қиларкан. Аммо, аҳоли зич яшайдиган ҳудудларда, айниқса аҳолиси вақти-вақти билан шифокорга мурожаат қилавермайдиган қишлоқ шароитида кишилар танасида ўсма касаллик ва ёки уни келтириб чиқарувчи хасталиклар борми, йўқми буни қандай қилиб аниқласа бўлади? Касалликни дастлабки босқичида пайқаш мумкинми?

Ҳа, мумкин экан, наманганлик онкологлар айни ана шу муаммога ечим топдилар, нафақат ечим топдилар, балки мазкур янги технология орқали ўнлаб кишиларда кейинчалик саратон касаллигига айланиб кетиши мумкин бўлган хасталикларни аниқлаб ўз вақтида даволадилар.

Бу иш қандай амалга оширилди?

Осимхон ҚОСИМОВ - Наманган вилояти соғлиқни сақлаш бошқармаси бошлиғи:

- 1999 йил ноябр ойида Ўзбекистон Республикаси Фан ва Техника Давлат қўмитаси Наманган вилояти Онкология диспансеримиз шифокорларининг изланишларини қўллаб-қувватлаб бу тажриба учун тўрт миллион сўм маблағ ажратди. Тез орада давлат буюртмасига биноан шартнома тузилиб, вилоят соғлиқни сақлаш бошқармаси, онкология диспансери бош шифокори Гулжаҳон Ҳакимова бошчилигида саратон касаллигини барвақт аниқлаш ва даволашнинг Ислом Каримовнинг соғлиқни сақлаш тизимини ислоҳ қилиш миллий моделига асосланган янги эффектив технологиясини яратиш дастури ишлаб чиқилди.

(Давоми 4-бетда).

ҚАНДАЙ ҚИЛИБ «АЛОҚАБАНК» АКЦИЯДОРИ БЎЛИШ МУМКИН?

Бу шунчаки савол эмас. Ўзбекистонда ўнлаб банк мавжуд бўлиб, ҳар бири ўз устунликларига эга. Лекин акциядорлик-тижорат «Алоқабанк» бор-йўғи бир неча йиллик фаолияти мобайнида фақат бир маромда ва аниқ ишлаши, ғоят долзарб муаммоларни ишончли ва тезкор ҳал этиши билангина эмас, балки хизмат кўрсатилаётган корхоналар, ташкилотлар, фуқароларнинг ҳар қандай эҳтиёжларига дарҳол муносабат билдириши билан аввало ўз муассислари, акциядорлари ўртасида ишонч қозонаётгани муҳимдир. Бунинг устига жисмоний шахслар ва фуқароларнинг акциялари бўйича тўланаётган дивидендлар миқдори йилдан йилга ошиб бораётир. Банк ихтисослашган бўлиб, алоқа корхоналари ва ташкилотлари, телекоммуникациялар у амалга ошираётган операцияларнинг асосий иштирокчиларидир. Маълумки, уларнинг ишлари чакки эмас. Масалан, иқтисодий жиҳатдан энг кўп даражада «зорикувчи» почта алоқасини олайлик. Мана бир неча йилки, бу соҳада хизмат кўрсатиш мароми, хизмат ҳажмлари таъминланмоқда, бир қанча асосий кўрсаткичлар бўйича эса, ҳатто муттасил ўсишга ҳам эришилаётир. Чунончи, хат ташиш бўйича 1999 йили 1998 йилдагига нисбатан 1,3 фоиз ўсишга эришилди: Бу кичик тармоқда зарар кўрувчи корхоналар йўқ, янги ноанъанавий хизматлар бизнеси ривожланиб бораётир.

Электр алоқаси корхоналарининг фаолияти бирмунча мафтункорроқдир. Бу тармоқ жадал ривожланмоқда. Шаҳобчалар ва иншоотлар модернизацияланмоқда, энг янги технологик тизимлар жорий этилаётир. Фақат ўтган йилнинг ўзида хориж сармояларини ўзлаштириш асосида 252 минг номерли, рақамли янги АТСлар ишга туширилди, 24 минг портли халқаро ва шаҳарлараро телефон алоқаси электрон станциялари қурилди, рақам ускунали, оптик-тўқимали 2 минг километрга яқин ҳудудлараро ва магистрал алоқа линияси ётқизилди, маҳаллий телефон тармоқларига 60 мингга яқин янги абонент уланди. 6,5 миллиард сўм капитал маблағлар ўзлаштирилди. Республиканинг барча мулкчилик туридаги алоқа корхоналари 38,0 миллиард сўмлик хизмат кўрсатишди. Шу жумладан, аҳоли 12 миллиард сўмлик алоқа хизматидан баҳраманд бўлди. Шаҳарлараро ва халқаро сўзлашувлар миқдори 27 фоизга ўсди.

Хўш, буларнинг барчасига банкнинг нима дахли бор? Бундай савол туғилиши табиий, албатта. Гап шундаки, «Алоқабанк» алоқа тармоқларида содир бўлаётган ижобий жараёнлардан ажралмасдир. У кўпгина лойиҳалар, ишлаб чиқариш дастурларини ўз активлари билан қўллаб-қувватламоқда, тармоқнинг энг муҳим вазифалари бажарилишини маблағ билан таъминламоқда, кредитламоқда. Бир томондан, алоқа корхоналарининг муваффақиятли ишлаши банк ўзига хос ташаббусларга эрк бериши учун қулай майдон ҳисобланса, иккинчи томондан, ўзларининг хўжаликни ривожлантириш ва такомиллаштиришга қаратилган хилма-хил лойиҳаларини молиявий жиҳатдан қўллаб-қувватлаш кафолатланган шароитда иш юритиш алоқа корхоналари учун қулайдир. Бу фақат алоқа корхоналаригагина эмас, балки бу банк хизматидан баҳраманд бўлаётган бошқа барча корхона ва ташкилотлар учун ҳам тааллуқлидир.

«Алоқабанк» акциядорларининг жорий йилнинг май ойида бўлган йиллик йиғилишида шунчаки ўтган йилнинг иш якунлари чиқариб қўяқолинмади, балки барча кўрсаткичлар, айниқса, оқсаш юз бераётган соҳалардаги кўрсаткичлар танқидий таҳлил қилиниб, мулоҳазалашиб олинди. Банк ўсишда, ривожланишда. 1999 йил якунлари бўйича ўтказилган рейтинг баҳолашларида «Алоқабанк» 14-ўриндан 7-ўринга кўтарилганлиги, айрим муҳим кўрсаткичлар бўйича эса мамлакатимиз банклари ўртасида ҳатто 2-3 ўринларни эгаллаганлиги бунинг далилидир. Албатта, мана шу ғоят салмоқли ютуқлар ортида банк жамоасининг Кенгаши ва акциядорларининг жуда катта меҳнати, ирода ва ташаббуси турганлиги аён. Бироқ, банкни ривожлантиришнинг танлаб олинган тактикаси диққатга сазовор. У мижозлар билан оқилона ҳисоб-китоб билан, аниқ ишлаш сиёсати ҳисобига молиявий аҳволни мустаҳкамлаш, рақобатбардошлик ва самарадорликни оширишни барча акциядорлар, хусусий омонатчилар — дивидендларининг ўсиши учун муҳим шароитлар яратишни ўз ичига олади. Идоравий мансубликдан қатъи назар, корхоналар ва ташкилотлар, кичик ва ўрта тадбиркорлик иштирокчилари, айрим фуқаролар «Алоқабанк»нинг мамлакат банклар тизимида ўз мавқеини мустаҳкамлашга қаратилган барча тадбирларида манфаатдорлик билан иштирок этмоқдалар. Ўтган йили «Алоқабанк» ўз Низом жамғармасини 4,4 баробар кўпайтиришга муваффақ бўлди. Эндиликда у 1,1 миллиард сўмни ташкил этади. Банкнинг даромадлари бир ярим баробар кўпайди, соф фойдаси эса 1,6 марта ошди. Банк активи 1,8 марта ўсиб 4 миллиард сўмдан ошиб кетди. Кредит маблағлари, ГКО, инвестициялар ва банклараро депозитлар даромад келтирувчи асосий операциялар ҳисобланади. Чунончи, банкнинг кредит маблағлари деярли икки баробар кўпайиб, қисқа муддатли кредитлар унинг энг кўп қисмини ташкил қилади. Кичик ва ўрта бизнесни, хусусий тадбиркорликни кредит билан қўллаб-қувватлашга келганда, шуни айтиш кераки, бу соҳага ажратилган маблағлар 3,7 марта кўпайтирилди. Шуниси диққатга сазоворки, кредит олган мижозларнинг ссудалар бўйича муддати чўзиб юборилган қарзлари йўқ.

Банкнинг инвестиция фаолияти вазиятлар хусусияти, лойиҳаларнинг муҳимлигига кура танлаб олинган устувор йўналишларга қаратиляпти.

«Тошкент шаҳар телефон тармоғи» очиқ турдаги акциядорлик жамияти, «Ўзбекистон почтаси» давлат-акциядорлик концерни, «Тошкент почтамти», «Халқаро почтамти», «Тошкент почтаси», «Наманган почтаси», «Навоий почтаси» акциядорлик жамиятлари ва бошқа корхоналар банк инвестицияларининг асосий мижозларидир. Улар ўзларининг шошилинч ишлаб чиқариш-техника лойиҳаларини бажариш учун маблағ олиб турадилар. Бундай операциялар ҳамма учун нафли — корхоналар ўз харажатлари учун тўловларни вақтида амалга оширадилар, банк эса тегишли даромадни олади. Дебиторлик ва кредиторлик қарзлари камайтирилишига эришила бориб, самарали воситалардан бири сифатида факторинг хизмат кўрсатиш борасидаги ишлардан фойдаланилди. Бунинг самарадорлик қиймати 154 миллион сўмдан ортиб кетди.

Ўз валюта маблағларидан фойдалана бориб, «Алоқабанк» ташқи иқтисодий операциялар борасидаги ишларни бирмунча муваффақиятли амалга оширди. 22 омонат касса нақд пул айланишнинг кучайишига хизмат қилмоқда. Улар қабул қилинаётган нақд пул миқдорини кескин кўпайтириб, муайян даромад олмоқда.

Кўрсатилаётган хизматлар тармоғи ва рўйхатининг кенгайтирилиши банк ишидаги энг муҳим йўналишлардан биридир. Гарчи вилоятларда фаолият кўрсатаётган тўрт филиал қаторига очиш кўзда тутилган икки филиални қўшиш имкони топилмаган бўлса ҳам, ҳар ҳолда хизматлар ҳажми сезиларли ошди. «Банк-мижоз» дастури мажмуи фойдаланиш тариқасида синаб кўрилди, почта-банк марказларини барпо этиш учун тайёргарлик тадбирлари амалга оширилди.

Фаолиятнинг бу йўналишлари хусусидаги ахборотларни «Алоқабанк» акциядорлари муносиб қабул қилишди. Лекин камчиликлар, хатоликлар ҳақида ҳаяжон билан гапиришди. «Нима учун иккита вилоятда филиал очилмади?» «Почта-банк хизмати кўрсатиш нега ривожланмаяпти?» «Нега хориж сармоялари суст жалб этилмоқда? «Қўшма корхоналарнинг молиявий маблағларидан нима учун тўла фойдаланилмаяпти?» Шу каби мурожаатлар ҳам танқид, ҳам буюртма сифатида жаранглади. Акциядорлар қабул қилган қарорлар бу каби масалаларнинг ечилишига, «Алоқабанк» иш самарадорлигини оширишга қаратилди.

Бу йил, жумладан, Самарқанд, Термиз, Фарғона ва Бухорода филиаллар очиш, Тошкентда почта-банк муассасалари тармоғи («Тошкент шаҳар телефон тармоғи» очиқ турдаги акциядорлик жамияти ва «Тошкент почтамти» акциядорлик жамияти билан ҳамкорликда)ни ташкил этиш, янги мижозларга, жумладан, алоқа қўшма корхоналари, шунингдек бошқа тармоқларга хизмат кўрсатиш учун банкнинг мафтункор шартларидан тўлароқ фойдаланиш, даромадни кўпайтириш ва рентабелликни янада ошириш назарда тутилган. Қисқаси, шундай марралар белгиландики, улар «Алоқабанк»ка мамлакатимиз банк тизимида ўз мавқеини янада мустаҳкамлаш, мижозлар эҳтиёжига тўлароқ жавоб бериш, ўз акциядорлари маблағларидан самаралироқ фойдаланиш имконини беради.

Жорий йилда Низом жамғармани 1,5 миллиард сўмга етказишга қарор қилинган. Банк фаолиятини кучайтириш, унинг акциялари даромадлилигини ва тўлов кучини оширишнинг негизи мана шунда деб ҳисобланмоқда. Демак, «Алоқабанк» акциядори бўлиш ҳар жиҳатдан фойдалидир.

А. КУДИНОВ.

ЯНГИ ШИФО МАСКАНИ

Кейинги йилларда Қоракўл туманида аҳоли саломатлигини муҳофаза қилишга алоҳида эътибор қаратилмоқда. Туман марказидан анча олис қишлоқларда ҳам замонавий шифо масканлари қурилиб, фойдаланишга топширилмоқда.

Яқинда тумандаги «Бухоро» ширкат хўжалигига қарашли учта қишлоқнинг, икки мингдан зиёд аҳолиси учун янги шифохона қурилди. Туман марказидан қарийб 40 километр олисда жойлашган ушбу шифо маскани 13 миллион сўмдан зиёд замонавий тиббиёт ускуналари билан жиҳозланган. Бир сменада 50 нафар беморга тиббий хизмат кўрсатиш имконияти бўлган янги шифо масканида тажрибали врач ва ҳамширалар беморларга намунали хизмат кўрсатмоқда.

СУРАТЛАРДА: шифохонанинг умумий кўриниши; врач Дилором Азизова бемор болани кўздан кечирмоқда; қишлоқ ҳакимлик маскани ҳамшираси Дилдора Бекмуродова.

Собир ЗУФАРОВ
(ЎзА) олган суратлар.

Ўзбекистон Республикаси Марказий банки ахбороти

Ўзбекистон Республикаси Марказий банки 2000 йил 27 июндан бошлаб валюта операциялари бўйича бухгалтерия ҳисоби, статистик ва бошқа ҳисоботларни юритиш, шунингдек божхона тўловлари учун хорижий валюталарнинг сўмга нисбатан қуйидаги қийматини белгилади:/*

1 Австралия доллари	152,04
1 Австрия шиллинги	17,42
1 Англия фунт стерлинги	384,68
10 Бельгия франки	59,41
1 Голландия гульдени	108,74
10 Греция драхмаси	7,13
1 Дания кронаси	32,15
1 БАА дирхами	69,54
1 АҚШ доллари	255,40
1 Миср фунти	73,71
10 Испания песети	14,40
100 Италия лираси	12,38
1 Канада доллари	173,01
1 Хитой юани	30,86
10 Люксембург франки	59,41
1 Малайзия ринггити	67,22
1 Германия маркаси	122,53
1 Польша злотийси	57,80
1 СДР	339,21
1000 Туркия лираси	0,41
1 Финляндия маркаси	40,30
1 Франция франки	36,53
1 Швейцария франки	154,69
1 ЕВРО	239,64
10 Жанубий Корея вони	2,28
10 Япония иенаси	24,44
1 Россия рубли	9,07
1 Украина гривнаси	46,97

**/ Валюта қийматини белгилаш чоғида Ўзбекистон Республикаси Марказий банки мазкур валюталарни ушбу қийматда сотиш ёки сотиб олиш мажбуриятини олмаган.*

ЭЪЛОН!

2000 йил 28 июл **соат 10.00 да**

№ 754 *"Тошкент-Иштихон"*,
№ 762 *"Тошкент-Навоий"*,
№ 769 *"Тошкент-Сирдарё" (тез)*,
№ 772 *"Тошкент-Қарши"*,
№ 780 *"Тошкент-Даштабод"*,
№ 782 *"Тошкент-Жуков"*,
№ 783 *"Тошкент-Каттақўрғон"*,
№ 789 *"Тошкент-Ғиждувон"*,
№ 797 *"Тошкент-Жиззах"*,
№ 815 *"Тошкент-Учқудуқ"*

шаҳарлараро-вилоятлараро автобус йўналишларида ишлаш ҳуқуқини олиш учун

ОЧИҚ ТЕНДЕР ЎТКАЗИЛАДИ

Очиқ тендерда мулкчилик шаклидан қатъи назар, Ўзбекистон Республикаси ҳудудида белгиланган тартибда рўйхатга олинган, солиқ органлари ҳисобида турувчи ва шаҳарлараро-вилоятлараро йўловчи ташиш автомобиль транспортида ташишни амалга ошириш ҳуқуқи учун лицензияси бўлган хўжалик юритувчи субъектлар иштирок этиши мумкин.

Тендер ташкилотчиси — Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг 1999 йил 29 июлдаги 368-сонли қарори билан тузилган шаҳарлараро-вилоятлараро ва халқаро йўналишларни жойлаштириш учун очиқ тендерлар ўтказишни ташкил этиш масалалари бўйича **идоралараро комиссия.**

Комиссия манзили: Тошкент ш., Анҳор бўйи кўчаси, 4 уй.

Очиқ тендерда иштирок этишни хоҳловчилар **идоралараро комиссияга** тендер ҳужжатлари пакетини олиш учун 2000 йил 24 июл соат 17.00 дан кечикмай буюртма беришлари лозим.

Идоралараро комиссия тендер таклифларини ***2000 йил 27 июл соат 17.00 гача*** қабул қилади.

ТЕНДЕР ўтказиш манзили: Тошкент ш., Анҳор бўйи кўчаси, 4-уй, *Ўзбекистон автомобиль ва дарё транспорти агентлиги мажлис зали.*

Маълумот учун телефонлар: 41-14-86, 41-14-19.

3026

САРАТОН КАСАЛЛИГИНИНГ ОЛДИНИ ОЛИШ МУМКИНМИ?

(Давоми. Боши 3-бетда).

Хуллас, вилоятда тажрибали шифокорлар саъй-ҳаракати билан амалий ишлар бошлаб юборилди. Компьютер техникаси, диагностик анжомлар медикаментлар олиш, текшириш объектлари ўртасида модем алоқаси ўрнатиш, компьютер базаси ва ахборот диагностик марказ тузиш, текшириш дастурини ишлаб чиқиш, диагностик аппаратларни ўрнатиш каби вазифалар бажарилгач, текширишнинг янги технологияга асосланган методологияси ва режаси ишлаб чиқилди. Онкологик касалликларнинг эпидемиологик ва этник характери ўрганиб чиқилди ва кишилар танасидаги ўсма касалликларни барвақт аниқлаш мақсадида вилоятнинг аҳоли кўп истиқомат қиладиган учта ҳудуди, яъни Наманган туманининг Ровустон қишлоғи, Тўрақўрғон туманидаги Тўрақўрғон шаҳарчаси ҳамда Наманган шаҳрининг Давлатобод тумани танлаб олинди. Дастлаб мазкур ҳудудларда истиқомат қиладиган аҳолига малакали шифокорлар саъй-ҳаракати туфайли аввалдан тайёрланган анамнез, тери ва тери ости тўқимаси, лимфа безлари, қулоқ, бурун ва томоқ, қалқонсимон без, нафас олиш аъзолари (ўпка), томоқ-қизилўнгач, ошқозон-ўн икки бармоқли ичак, ингичка ва йўғон ичаклар, жигар, сийдик ажратиш, жинсий аъзолар, кўкрак сут безлари тизимлари, бир сўз билан айтганда, тананинг барча аъзоларида учраши мумкин бўлган касалликнинг илк белгилари акс эттирилган 74та саволдан иборат бўлган махсус анкеталар тарқатилди.

Гулжаҳон ҲАКИМОВА - Наманган вилояти онкология диспансери бош шифокори:

- Биласизми, биз миллий модел ва унинг асосида яратилган янги технологиянинг қишлоқ аҳолиси учун қанчалар қулай ва аҳамиятли эканлигини айни шу ҳолатда кўришимиз мумкин. Аввалги тизимда бемор ўзидаги касалликни аниқлаш ва даволатиш учун қишлоқ, туман, шаҳар, вилоят шифохоналарига қатнаб юриши оқибатида касалликнинг даволаш учун энг зарур бўлган вақтни ўтказиб юборар, натижада касалликнинг биринчи белгилари унинг охирги белгиларига айланиб кетиши мумкин эди. Янги технологияга мувофиқ кўрикдан ўтган кишилар вақт сарфлаб қишлоқ врачлик пункти, туман марказий шифохонаси, шаҳар, вилоят, республика марказий шифохоналари ўртасида сарсон бўлиб юрмайдилар. Аксинча, ўз саломатлиги борасида билишга қизиққан ҳар қандай киши бу анкеталардаги ҳар бир савол қаршисига ўзидаги ҳолатларни таҳлил қилган ҳолда"ҳа" ёки "йўқ" деган жавобни, исми шарифи ва манзилини ёзиб ўз ҳудудидаги тиббий шаҳобчалардаги компьютер хонасига топширади. Унинг вилоят онкология диспансерига боришига хожат йўқ, йиғилган анкеталар улар яшайдиган қишлоқ врачлик пункти ёки шифохонадаги махсус компьютерга киритилгач, модем алоқаси орқали марказ-вилоят Онкология диспансерига узатилади.

Шундай қилиб вилоят Онкология диспансеридаги компьютерга келиб тушган анкеталар компьютердаги махсус дастур ёрдамида текширилади ва компьютер уларни соғлом, ноонкологик касалликлари бўлганлар, саратон олди касалликлари, саратон касаллигига гумон қилинганлар, саратон касалликлари каби беш та гуруҳга бўлиб беради. Шундан сўнг ҳар бир гуруҳ контингентлари билан алоҳида ишлар олиб борилади. Жумладан, бўқоқ, анемия, ошқозон сурункали яллиғланиши каби ноонкологик касалликлари бўлган беморлар тегишли мутахассисларга жўнатилади. Саратон касаллигига гумон қилинганларда эса тегишли мутахассислар ёрдамида цитологик, эндоскопик, ренгенологик текширувлар ўтказилиб аниқ ташҳис қўйилади ва шу вақтнинг ўзида керакли чора-тадбирлар кўрилади.

Саратон, саратон олди касалликлари бўлган беморлар эса зудлик билан онкология диспансерига юборилиб махсус даволаш ишлари бошлаб юборилади. Текшириш натижаларига эътибор берсак, жорий йилнинг биринчи чорагида 15333 нафар фуқаро кўрикдан ўтказилди.

Мазкур компьютер технологиясининг асосини касалликнинг олдини олиш, барвақт ташҳис қўйиш, кафолатланган даволаш ташкил қилади. Шундай қилиб бу усул саратоннинг илк босқичларида аниқланган беморларни ўз вақтида даволаш, касалликни зўрайиб кетишининг олдини олиш, энг асосийси касаллик туфайли ортиб бораётган ўлим кўрсаткичини камайтириш учун замин яратди.

Миржалол ЖЎРАЕВ - Бугунги кунда Президентимиз Ислом Каримовнинг Ўзбекистонда соғлиқни сақлаш тизимини ислоҳ қилиш миллий модели асосида Наманган вилоятининг қатор шаҳар ва қишлоқларида муваффақият билан амалга оширилаётган саратон касаллигини барвақт аниқлаш ва даволашнинг янги эффектив технологиясининг аҳамияти жуда катта бўлиб, унинг асл моҳияти фақат онкологик касалликларни илк босқичида аниқлашдангина иборат бўлиб қолмай, балки бу жараёнда аниқланадиган барча хасталикларни шу жумладан саратон олди касалликларини аниқлаш, даволаш ва шу орқали бу касалликни олдини олиш каби кенг кўламли тадбирлардан иборатдир.

Наманганлик шифокорлар яратган усулнинг яна бир муҳим жиҳати шундаки, у туфайли минглаб одамлар онгида вақти-вақти билан шифокор кўригидан ўтиб туриш кераклиги ҳақидаги тушунча янада шаклланиб, аҳолининг тиббий маданияти ўсмоқда.

Агар инсон бошқаларга қанчалик шодлик ва бахт улашса, у ўшанча шодлик ва бахтга даъвогар бўлиши мумкин экан. Ўз умрини ҳамюртларининг бахти, саломатлиги, фаровонлиги тўғрисида ғамхўрлик қилиш билан ўтказаётган кишилар энг ажойиб ва айни вақтда энг бахтиёр кишилардирлар. Наманганлик шифокорлар ана шундай мақсад билан янгиликка қўл урди, десак асло муболаға бўлмас.

Мана шу биргина ташаббус, биргина интилиш ва изланиш меваси билан қанча-қанча хонадонларга бахт улашилмоқда, қанча кишиларнинг ҳаёти, оилаларнинг бахти, қувончи сақлаб қолинмоқда.

Агарда касаллик ўз вақтида аниқланмай ўтказиб юборилганда ўнлаб кишиларнинг ҳаёти нафақат хавф остида қолар, балки бу беморнинг оиласига, қолаверса жамиятга ҳам катта иқтисодий ва маънавий зарар келтириши мумкин эди. Қарангки, саратон касаллиги, кейинчалик инсон танасида бу дардни пайдо бўлишига сабаб бўладиган хасталиклар барвақт аниқланса, бемор нафақат бу дарддан тўла халос бўлади, балки унинг иш фаолияти ҳам йўқолмайди, оиласидан, жамоадан ажралмайди, касаллик туфайли ногиронликка чиқмайди. Энг асосийси, унинг тўла тузалиб кетишига кафолат бор.

Эҳтимол, бугун наманганлик шифокорлар бошлаган хайрли ишларнинг ҳали мукаммал бўлмаган томонлари, қирралари мавжуддир. Лекин энг асосийси шифокорларнинг илмга интилиб, илмий натижалар асосида ташаббускорлик билан технология яратиб ҳаётга татбиқ этиши таҳсинга лойиқдир. Уларнинг ягона орзуси халқимизни соғ-саломат кўриш, оилаларнинг бахтига бевақт чанг солувчи касалликнинг олдини олиш ва даволашдан иборатдир. Соғлиқни сақлаш тизимини ислоҳ қилиш борасидаги хайрли ҳаракатлардан кўзланган бош мақсад ҳам ана шундан иборат. Зеро, Юртбошимиз айтганларидек, бетакрор, гўзал, саҳоватли, Оллоҳнинг назари тушган мана шу юртда, албатта, ҳар томонлама соғлом, ўзининг куч-қудрати, қадди-қомати, баркамоллиги билан ўзгаларнинг ҳавасини уйғотадиган эл яшаши керак.

Минҳожиддин МИРЗО.

БОИС ҲАМИДОВИЧ ЭРГАШЕВ

Ўзбекистон фахрийлари оғир жудоликка учради. Республикада хизмат кўрсатган юрист, Иккинчи жаҳон уруши қаҳрамони, истеъфодаги полковник Боис Ҳамидович Эргашев узоқ давом этган оғир бетобликдан сўнг 80 ёшида ҳаётдан кўз юмди.

Б.Ҳ. Эргашев 1921 йилнинг 5 май куни Самарқанд шаҳрида серфарзанд оилада таваллуд топди. Меҳнат фаолиятини 12 ёшидаёқ бошлади. 8 март номли Самарқанд тўқимачилик фабрикасида мотор устаси, механика цехида механик бўлиб ишлади. 20 ёшли йигит кўнгиллиларнинг илк сафларида ҳарб майдонларига йўл олди. 60-отлиқ кавалериячилар дивизиясида разведкачилик қилди, 1944 йилнинг июл ойигача жанг-жадалларда қатнашди. 1941-45 йилларда немис фашизмига қарши урушдаги мардлиги ва матонати, Хортица оролидаги жангларда кўрсатган жасорати учун уруш қаҳрамони унвонига сазовор бўлди, учта орден ва ўн тўртта медал билан тақдирланди.

Боис Ҳамидович урушдан қайтгач, Тошкент Юридик институтида сиртдан ўқиди ва меҳнат қилди. 1968-83 йилларда Ўзбекистон Давлат хавфсизлик органларида ишлаб, хизмат бурчини бажаришда юксак масъулият намуналарини кўрсатгани учун ҳукумат мукофотларига сазовор бўлди.

Хизматдан захирага бўшатилгач, кўп йиллар мобайнида Республика уруш фахрийлари қўмитасини бошқарди ва ёшлар ўртасида улкан тарбиявий ишлар олиб борди.

Б.Ҳ. Эргашев Ватанга чин маънода садоқатли фарзанд бўлиб келди, Ўзбекистон ватанпарвари сифатида унинг мақсад-манфаатлари учун курашга ўзини бағишлади. У ўз соҳасида юзлаб шогирдларни тарбиялаб етиштирди, уларнинг қалбига ҳалоллик, инсонпарварлик, қонунга оғишмай амал қилиш, қатъиятлилик, Ватан ва халқ ишига беқиёс фидойилик каби ноёб ҳис-туйғуларни сингдириб келди.

Она-Ватанининг содиқ фарзанди, таниқли жамоат арбоби Б. Ҳ. Эргашевнинг ёрқин хотираси қалбларимизда абадий яшаб қолади.

Бир гуруҳ фахрийлар.

Футбол: Евро-2000

СПОРТ

Ўтган шанба ва якшанба кунлари Голландия ҳамда Бельгиянинг яшил майдонларида давом этаётган XI Европа чемпионатининг чорак финал ўйинлари бўлиб ўтди.

ҲАҚИҚИЙ ТЎПУРАР ШУНДАЙ БЎЛАДИ

Даставвал, Португалия-Туркия, Италия-Руминия чарм тўп усталари беллашдилар. Бу икки учрашув сценарий жиҳатдан бир-бирига ўхшаб кетди: ўйинлар бир хил натижа билан якунланди — 2:0. Италия ва Португалия фойдасига. Мағлуб жамоалар майдонда 10 киши бўлиб ҳаракат қилишди. Турклардан Алпай, руминлардан Хаджи қўпол ўйнагани учун майдондан четлаштирилди.

Яна бир чорак финал беллашуви — Голландия-Югославия ўйинида мезбонлар ҳужумчиси Патрик Клюверт ўзининг ҳақиқий тўпурар эканлигини кўрсатди. Шу пайтгача ўтказилган қитъа биринчиликларида ҳали ҳеч ким битта ўйинда тўртта гол киритмаган эди. Патрик эса ана шундай натижага эришди.

Гуруҳ баҳсларида ўзига хос шов-шувга сабаб бўлган югославлар лолалар юрти футболчиларига ҳеч қандай қаршилик кўрсата олишмади. Ўйин 6:1 ҳисобида якунланди.

Франция-Испания учрашуви ҳам қизғин курашлар остида ўтди. Аввал З. Зидан жарима тўпини қойилмақом ижро этиш билан ҳисобни очган бўлса, орадан кўп ўтмай испанлар 11 метрликдан ҳисобни тенглаштиришди. Французлар ярим ҳимоячиси Ю. Жоркаев киритган тўп эса ушбу ўйиндаги охирги гол бўлди. Қизиғи шундаки, ўйин тугашига бир неча дақиқа қолганда Испания ҳужумчиси Раул пенальтидан тўп кирита олмади.

28-29 июн кунлари бўлиб ўтадиган ярим финал беллашувларида Голландия-Италия ҳамда Португалия-Франция чарм тўп усталари ўзаро куч синашадилар.

II жаҳон чемпионати олдидан

БУ — ЎЗБЕК КУРАШИ

Олдин хабар қилганимиздек, шу йилнинг 13-17 июл кунлари дунёнинг энг гўзал сайёҳлик марказларидан бири бўлмиш Анталия шаҳрида ўзбек кураши бўйича II жаҳон чемпионати мусобақалари бўлиб ўтади. Унда ер юзининг 70 га яқин давлатларидан кучли полвонлар иштирок этиши кутилмоқда. Ҳозирги кунда Халқаро кураш ассоциацияси (ХКА) мутасаддилари чемпионат мезбонлари билан ҳамкорликда мусобақани юксак савияда ўтказиш учун қизғин тайёргарлик кўришмоқда.

Қувонарлиси, ўзбек курашига бўлган қизиқиш кун сайин ортмоқда. Жумладан, буни ХКА томонидан юртимизда меҳмон бўлиб турган Осиё Дзю-до федерацияси вакиллари учун ташкил этилган семинар-кенгашда ҳам кузатиш мумкин бўлди.

Меҳмонларга ўзбегимнинг алп йигитлари курашимизнинг қадимий усулларини амалда намойиш этдилар. Ўзбек курашининг жаҳонга чиқиш тарихи билан боғлиқ бўлган кинофильм намойиши меҳмонларда катта таассурот қолдирди.

ХКА президенти К. Юсупов дзю-до мутахассисларига курашимиз тарихи бир неча минг йилларга бориб тақалиши, аммо у фақат мустақилликдан кейингина дунё юзини кўрганлиги ҳақида гапириб берди.

Меҳмонлар узоқ вақтдан бери ўз миллий қадрияти саналган курашни шу кунгача авайлаб-асраб келган халқимиз иродасига қойил қолишди ва ўз мамлакатларида ўзбек курашининг ривожланишига ҳисса қўшажакларини таъкидлашди.

Озод БЕК,
«Халқ сўзи» мухбири.

Фарғона вилояти, Қўқон шаҳрида жойлашган фармацевтик фаолият кўрсатувчи «Саломатлик-А» кичик корхонасининг 1999 йил 30 апрелда олган П-2293 л 002763 сонли Ўзбекистон Республикаси Соғлиқни сақлаш вазирлиги берган рухсатномаси (лицензияси) йўқолганлиги сабабли бекор қилинади.

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ТАШҚИ ИҚТИСОДИЙ ФАОЛИЯТ МИЛЛИЙ БАНКИ

замонавий тўлов воситаси

СЎМ ПЛАСТИК КАРТОЧКАЛАРИНИ

таклиф этади.

Карточка эгаларига йилига 36% даромад тўланади. Бу фоизлар ҳар ойда ҳисобланиб, карточкангизга киритилиши ҳисобга олинса, Сиз қўйган маблағга қўшиладиган даромад йилига 42,6% ни ташкил этади.

Ҳисоб варағингиз қаерда очилганидан қатъи назар, Сиз ўз сўм карточкангиз билан хоҳлаган пайтингизда бизнинг ҳар қандай муассасамиздан хоҳ банкомат, хоҳ касса орқали нақд пул олишингиз мумкин.

Сўм карточкаси ёрдамида супермаркетлар, дўконлар, ресторанлар, хизмат кўрсатиш корхоналари, уяли алоқа компанияларида товарлар ва хизматлар ҳақини тўлаш, шунингдек, авиа ва темир йўл кассаларидан чипталар сотиб олиш мумкин.

Сўм карточкаси эгаларининг ҳаёти ва саломатлиги бепул суғурта қилинади.

«Ўзмиллийбанк» - катта даромад олишингиз ва пулларингизни бут сақлаш кафолати.

Сиз Ўзбекистон Республикаси Ташқи иқтисодий фаолият миллий банкининг исталган бўлим ёки филиалига мурожаат қилиб, сўм пластик карточкасига эга бўлишингиз мумкин. Маълумот учун телефон: (+99871) 137-62-80

2957

Ўзбекистон Республикаси Президенти девонининг жамоаси масъул ходим Шоназар Бердиевга акаси **Иброҳим БЕРДИЕВнинг** вафот этганлиги муносабати билан чуқур таъзия изҳор этади.

Ўзбекистон Республикаси Давлат матбуот қўмитаси, нашриёт, матбаа корхоналари ва китоб савдоси ташкилотларининг жамоалари Ўзбекистон Республикаси Давлат матбуот қўмитаси раисининг ўринбосари Шуҳрат Аҳмедовга отаси **Ёқубжон АҲМЕДОВнинг** вафоти муносабати билан чуқур таъзия изҳор қилади.

Миллий Хавфсизлик хизмати раҳбарияти ва фахрийлар кенгаши Миллий хавфсизлик хизмати фахрийси, 1941-1945 йиллар уруши қатнашчиси **Боис ЭРГАШЕВнинг** вафот этганлиги муносабати билан унинг оила аъзолари ва яқинларига чуқур ҳамдардлик изҳор этади.

«Ўзгеонефтгазқазибчиқариш» Ҳиссадорлик компанияси бошқарув ва ижроия маҳкамаси «Ўзлитинефтгаз» ОАЖнинг директори **Абдушукур РАШИДОВнинг** вафот этганлиги муносабати билан унинг оила аъзолари ва яқинларига чуқур таъзия изҳор этади.

«Тасвир» нашриёт уйи жамоаси Ўзбекистон Республикаси Давлат Матбуот қўмитаси раиси ўринбосари Ш. Аҳмедовга отаси **Ёқубжон АҲМЕДОВнинг** вафоти муносабати билан ўзининг чуқур таъзиясини изҳор қилади.

«Ўзбекнефтгаз» Миллий холдинг компанияси «ЎзЛИТИнефтгаз» очиқ акциядорлик жамиятининг жамоаси институт директори **Абдушукур РАШИДОВнинг** вафот этганлиги муносабати билан марҳумнинг оила аъзоларига чуқур таъзия изҳор қилади.

«ХАЛҚ СЎЗИ» «НАРОДНОЕ СЛОВО»

МУАССИСЛАР: Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси Кенгаши ва Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамаси

Бош муҳаррир: Аббосхон УСМОНОВ

Таҳрир ҳайъати:
Э. БОЛИЕВ (масъул котиб — «Халқ сўзи»),
М. ЕГОРОВ (масъул котиб — «Народное слово»),
Ш. ЖАББОРОВ (бош муҳаррир ўринбосари — «Халқ сўзи»),
С. ЗИНИН,
М. МИРАЛИМОВ,
С. МУҲИДДИНОВ,
Ш. РИЗАЕВ,
М. САФАРОВ,
Р. ФАРҲОДИЙ,
И. ХУДОЁРОВ,
И. ШОҒУЛОМОВ,
О. ҚАИПБЕРГЕНОВ (бош муҳаррир ўринбосари — «Народное слово»),
Ў. ҲОШИМОВ.

БЎЛИМЛАР:
Ижтимоий-сиёсий ҳаёт — 133-57-34;
Ҳуқуқ — 136-07-94;
Иқтисодиёт — 136-36-65; 132-10-65
Маънавият ва маърифат — 136-35-60;
Хатлар — 136-29-89, 133-07-48;
Фан, соғлиқни сақлаш ва ижтимоий масалалар — 132-12-08;
Ахборот, спорт ва ҳарбий-ватанпарварлик — 133-78-92;
Халқаро ҳаёт — 132-11-15;
Котибият — 133-10-28;
Эълонлар — 136-09-25.

Рўйхатдан ўтиш тартиби № 00001
Буюртма Г — 516, 22228 нусхада босилди, ҳажми — 2 табоқ. Офсет усулида босилган. Қоғоз бичими А—2

Газета PENTIUM-II mmx компьютерида терилди ҳамда операторлар С. ЛУКИН ва Ж. ТОҒАЕВ томонидан саҳифаланди.

Навбатчи котиб — А. ОРИПОВ.
Навбатчи муҳаррир — Ф. САНАЕВ.
Навбатчи — М. ХОЛМАТОВА.
Мусаҳҳиҳ — Ш. МАШРАББОЕВ.

МАНЗИЛИМИЗ: 700000, ГСП, Тошкент шаҳри, Матбуотчилар кўчаси, 32-уй.

Таҳририятда ҳажми 5 қоғоздан зиёд материаллар қабул қилинмайди.

«Шарқ» нашриёт-матбаа концерни босмахонаси. Корхона манзили: «Буюк Турон» кўчаси, 41.

Босишга топшириш вақти — 21.00
топширилди — 21.00
1 2 3 4 5 6